

İçindekiler

Düşünce

3 Li-derkenar: *Benimle Tanışmak İster misin?*
CHUCK FAROE

5 *Baraka* yazarı William Paul Young'un Tanrısı
GAVIN ORTLUND

Kitap

9 "Bir Şey Olmaz" Demeyin: *Özdeyişler'de İhtiyatlı Olmak Kavramı (4. Bölüm)*
CHUCK FAROE

14 Kutsal Ruh Kişisi ve Eylemi (3. Bölüm)
İHSAN ÖZBEK VE KEN WIEST

Tarih

17 Yedinci Gün Adventizmi nedir ve Yedinci Gün Adventistleri neye inanır?
GOT QUESTIONS HİZMETİ

Hizmet

19 Hizmet Dendiğinde...
KAYRA AKPINAR

21 Payımıza Sahip Çıkalım!
RABİA YILMAZ TUFAN

Kaynak

23 Tanrı'nın İsteğini Anlamaya Çalışmak: *Bir Pagan Anlayışı mı?*
RHONDA WIEST

Giriş

Künye

e-manet

Dergi Sahibi

Anadolu Hristiyan Topluluğu Derneği

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Muammer KARAKAYA

Üslupçu

Neslihan ORANCI

Tasarım

Aslan TANRIVERDİ

Dizgi ve Dağıtım

Joshua M. WIBBERLEY

Son Kontrol

Steven K. Mittwede

Yazı Kurulu

Joshua M. WIBBERLEY

Sarah WIBBERLEY

Ken WIEST

Rhonda WIEST

Yazışma adresi

AHT

Cumhuriyet Mah. Millet Cad.

Ünlü Apt. 39/11

Melikgazi

38110 KAYSERİ, TÜRKİYE

İnternet

<https://www.e-manetdergi.org>

e-Posta

iletisim@e-manetdergi.org

Hakkımızda

e-manet Türkiye’de hazırlanarak Türk kilise önderlerine ücretsiz olarak gönderilen üç aylık e-posta Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisidir.

e-manet, 2. Timoteos 2:2’deki sürecin gerçekleşmesine araç olmayı amaçlamaktadır. Yarının önderlerini donatacak olan bugünkü Türk kilise önderlerinin donatılmasına katkıda bulunmak istiyoruz.

Bu derginin iki ana hedefi vardır: olgunlaşma ve hizmet.

Dergide benimsenen iki temel değer vardır: üstün nitelikli içerik ve okuyucuların yararı.

Kilise önderlerinin eleştirel düşünme, düşüncelerini net bir biçimde belirtme ve farklı görüşleri sevgiyle hoş görmenin yanı sıra, Kutsal Yazılar’a göre değerlendirme kapasitelerini geliştirmeleri can alıcı önem taşır. Bu derginin böyle bir gelişim sürecine yarayacak yapıcı bir ortam sağlayacağını umuyoruz. **e-manet**’in yararlı olması için tepkilerinizi, isteklerinizi ve eleştirilerinizi bildirmeniz gerekecektir. Bunları yazikurulu@e-manetdergi.org adresine iletebilirsiniz.

Çevirmeni belirlenmemiş makaleler Türkçe olarak yazılmıştır.

e-manet’in tüm sayılarını <http://www.e-manetdergi.org> adresli web sitemizden indirebilirsiniz. Ayrıca dergimizde yayınlanan tüm makaleleri interaktif bir dizinde bulabilirsiniz.

Telif Hakları

e-manet’te yayımlanan makalelerin ve karikatürlerin telif hakları, yazarlarına veya onları ilk yayımlayan kurum veya yayınevine aittir. Mesih imanlıları olarak telif hakları yasasını ihlâl etmek istemeyiz. **e-manet** kurulunun aldığı yayın izinleri, makalelerin ve karikatürlerin başka yerlerde (web siteleri dahil), yayımlanmasını kapsamayabilir. İznin nereden alınması gerektiğini öğrenmek için bize yazikurulu@e-manetdergi.org e-posta adresinden

ulaşabilirsiniz. **e**

Li-derkenar

Benimle Tanışmak İster misin?

▼ *Chuck Faroe*

İlişkimiz harika başladı. Birlikte vakit geçirirdik, samimiydik, düşüncelerimizi ve kaygılarımızı konuşurduk. İlişkimize çok emek verdim ama buna çoktan gönüllüydüm. Bana güvenebileceğini sanmıştım.

İlişkimizin belirli bir noktasından sonra bir tuhafılık fark etmeye başladım. Mantıksız bir şey ama başkalarına benden söz ederken beni farklı tanıtıyordu. Yani, asıl karakterimi bildiği halde beni farklı anlatıyordu. Benimle konuşurken bile, sanki benimle değil, kafasındaki bir "imaj"la konuşuyordu. Çok garip, biliyorum. Mantıksız dedim ya! Onu çok seviyorum ama bu benim kalbimi kırdı.

Çok geçmeden uğramaz, aramaz oldu. Başkalarıyla takılmaya başladı. Eski, o güzelim ilişkiden eser kalmadı. Beni reddetti. Acı gerçek şu ki, beni daha iyi tanıdıkça benden olduğum gibi hoşlanmadığını anlamıştı. İlişkimiz o yüzden bozuldu.

"Acı gerçek şu ki, beni daha iyi tanıdıkça benden olduğum gibi hoşlanmadığını anlamıştı. İlişkimiz o yüzden bozuldu."

Hurdacıya satsaydık iyi olurdu galiba o tunç yılanı. Ama atalardan kalma, ailemizin çok önemli bir hatırasıydı. Nesilden nesile bize anlattılar. Çölde günah işledik ve Tanrı aramıza zehirli yılanlar gönderdi. Herkesi sokup öldürüyorlardı. Ama Tanrı merhamet etti ve Musa'ya bir talimat verdi. Musa o tunç yılanı yaptı, bir direğin üzerine koydu. O yılanı bakan kişiler ölümden kurtuldu.

Önce, "Kurtaran Rab'bin yaptığını unutmayalım" diye o tunç yılanı sakladık. Ama halk, saklaya saklaya, tunç yılanın kendisine hayran kaldı, taptı, ona buhur yaktı. Ta ki Hizkiya o tunç yılanı parçalayana dek...

Ama Hizkiya'nın oğlu Manaşşe tam tersini yaptı. "Babası Hizkiya'nın yok ettiği puta tapılan yerleri yeniden yaptırdı... RAB'bin, 'Yeruşalim'de bulunacağım' dediği RAB'bin Tapınağı'nda sunaklar kurdu. Tapınağın iki avlusunda gök cisimlerine tapmak için sunaklar yaptırdı... Manaşşe yaptırdığı Aşera putunu RAB'bin Tapınağı'na yerleştirdi..." (2Kr. 21:13-17).

Sanılabilir ki, insanlar tek gerçek Tanrı'dan haberleri olmadığı için puta taparlar. Ama Pavlus put olayını daha farklı bir şekilde anlatır: Yaratılış sayesinde insanların Tanrı'dan haberi var. Ama "Tanrı'yı bildikleri halde O'nu Tanrı olarak yüceltmediler, O'na şükretmediler. Tersine, düşüncelerinde budalalığa düştüler; anlayışsız yüreklerini karanlık bürüdü. Akıllı olduklarını ileri sürerken akılsız olup çıktılar. Ölümsüz Tanrı'nın yüceliği yerine ölümlü insana, kuşlara, dört ayaklılara, sürüngenlere benzeyen putları yeğlediler." (Rom. 1:21-23)

Pavlus, "yeğlediler" diyor. Putperestlik bir tercih meselesidir: Tanrı'yı gerçekten olduğu gibi tanımayı tercih etmemektir. Nitekim aynı bölümde Pavlus bu insanlar hakkında, "Tanrı'yı tanımakta yarar görmediler" diyor (Rom. 1:28). Manaşşe Yahve'den habersiz değil. Ama O'nu tanımakta yarar görmemişti.

"Yavrularım, kendinizi putlardan koruyun" diyor, 1. Yuhanna'nın son ayeti. Yuhanna, doğruluk, doğru öğreti ve sevginin önemini vurguladıktan sonra, son söz olarak "heykellerin önünde eğilmeyin" demek mi istemiştir? Sanmıyorum.

"Kendinizi putlardan koruyun" demeden hemen önce, Yuhanna, "biliyoruz ki, Tanrı'nın Oğlu gelmiş ve gerçek Olan'ı tanımamız için bize anlama gücü vermiştir. Biz gerçek Olan'dayız, O'nun Oğlu İsa Mesih'teyiz. O gerçek Tanrı ve sonsuz yaşamdır" demişti.

F. F. Bruce, buradaki put uyarısı hakkında, "maddi objelere karşı değil, Tanrı hakkındaki yanlış anlaşılmalara karşıdır" diyor.¹ Mesih'te, Tanrı'yı gerçekten olduğu gibi tanımak için bize "anlama gücü" verilmiştir. Gerçek Tanrı bilgisine sahip olduğumuz halde, Tanrı'yı olduğu gibi değil, farklı tanımayı istediğimizde putperestlik etmiş oluruz.

Çoğu insanın sandığı gibi değilim. Başkalarına benzemem. Beni daha iyi tanımak için ilişkimize sadık kalman gerekecek. Üstelik, beni olduğum gibi tanımak, seni olduğun gibi bırakmayacak.

Benimle tanışmak ister misin?

Sonnotlar

¹ F. F. Bruce, *The Epistles of John* (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1979), s. 128.

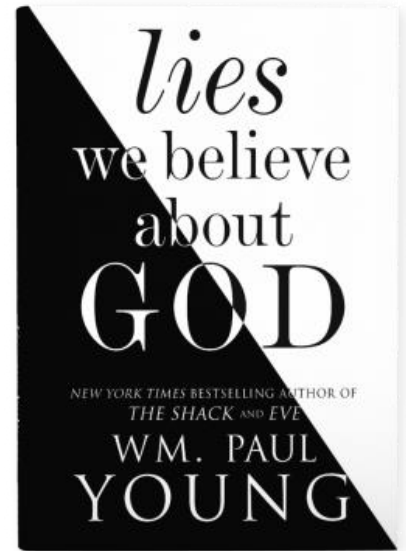
Baraka Yazarı William Paul Young'ın Tanrısı

■ Gavin Ortlund

■ Y.M.

Paul Young'un *Baraka* (İstanbul: Profil Yayıncılık, 2009) kitabı 20 milyon sattı, büyük bir filme ilham kaynağı oldu ve birçok ruhsal derin düşünceye ve sohbeğe yol açtı. Kimileri iman ve acı çekme tanımlamalarından memnun kaldı. Kimileri de teolojik tuhafıklarından rahatsızlık duydu. Çoğu da bu kitabı tanımlamak için 'S'li kelimeyi kullandı (sapkınlık). Ama *Baraka*'nın (ve Young'un diğer kitaplarının) roman olduğu gerçeği, onu tam olarak nasıl sınıflandıracağımızı bilmeyi zorlaştırdı.

Şimdi, *Lies We Believe About God* (New York: Atria Publishing, 2017) başlıklı ilk kurgusal olmayan çalışmasının basılmasıyla, Young inancına dair daha önerme içeren, somut ifadeler sunar... Ne yazık ki bu kitapta benimsenen teoloji, geleneksel Hristiyan görüşlerden geniş ölçüde net ve açık bir uzaklaşma ve ayrışma sunar. Bunu söylerken yazara karşı herhangi kişisel bir nefret beslemiyorum ya da niyetlerini sorgulamıyorum. Ama kilise tarihinde "doğru inanç" ve "sapkınlık" gibi mantık kategorilerinin ortaya çıkmasının nedeni, Hristiyanların Tanrı'yla ilgili düşünmenin doğru ve yanlış yolları olduğunu savunmaktır ve bu farkı belirlemek önemlidir. Bir kitap tarihsel, genel kabul görmüş Hristiyanlıktan ayrıldığında, farklılıkları açıklığa kavuşturmak önemlidir...

Müjde herkesi kurtardı mı?

Lies We Believe About God'u okuyan ve benimseyen hiç kimse, günahlarından tövbe etme ve kurtuluş için Mesih'e güvenme ihtiyacı hissetmeyecektir. Çünkü Young bu gereksinimi duymamız gerektiğini reddeder:

Müjde (iyi haber), İsa'nın kurtuluş ihtimali yolunu açmış olması ve İsa'yı yaşamınıza almaya davet edilmeniz değildir. Müjde, İsa'nın sizi çoktan yaşamına, Baba Tanrı'yla ilişkisine ve Kutsal Ruh'taki meshetmesine dahil etmesidir. Müjde, İsa'nın bunu sizin oyunuz olmadan yapmasıdır, inanıp inanmamanız bunu daha az ya da daha çok gerçek hale getirmez. (117-18).

Evrenselliğe dair açıklamasından ötürü suçlanacağını öngören Young kartlarını masaya koyar: "Herkesin kurtulacağını mı iddia ediyorsunuz? Evrensel kurtuluşa mı inanıyorsunuz? Benim de söylediğim tam olarak bu!" (118). Devamında aynı şekilde açık konuşmaktadır: "Karşılaştığınız her insan... Tanrı'nın bir çocuğudur" (206). Böylece cehennem Tanrı'dan ayrılma değildir, basitçe sahip olduğumuz ve kaçamayacağımız kurtuluşa karşı direnme acısıdır (137) ve ölüm son yargıyla sonuçlanmaz, basitçe "bizi Sevgi'nin kollarına koşmamız için özgür kılmayı amaçlayan onarıcı süreci" başlatır (187).

Young aslında evrenselliği işaret eden argümanlarda bulunmaz veya evrenselliğin yol açtığı sonuçların ne olacağına dair düzenli bir anlatısı bile yoktur (Origenes gibi tüm cinlerin kurtulacağını kabul edip etmeyeceğini merak ediyorum). Fakat çeşitli ifadeleri bir araya getirmesiyle, evrenselliği belli başlı bir Mesih bilimi (Hristoloji) vizyonu üzerine temellendirmektedir. Buna dair bir ifade, Young'un "Gerçek olarak öne sürdüğüm şeyin temeli" olarak kabul ettiği C. Baxter Kruger'in önsözünde görülmektedir (20). Burada Kruger, italik olarak yazdığı bir özette, müjdeyi temel olarak Üçlülük Tanrısı'nın ve insanlığın İsa Mesih'in beden alma eyleminde birleşmiş olduğunun iyi haberi olarak özetler. Bu nedenden ötürü şöyle der: "Paul ve ben, insanların Tanrı'dan ayrı olduklarına dair yaygınlaşmış düşünceyi temel yalan, İsa'nın öz kimliğini reddeden bir yalan olarak görüyoruz" (11).

"Mesih bilimsel evrenselliğin bu belli başlı türleri – 'temel yalanın' insanların Tanrı'dan ayrı olması – kitabın haklı olarak en büyük teması olarak görülebilir."

Mesih bilimsel evrenselliğin bu belli başlı türleri – "temel yalanın" insanların Tanrı'dan ayrı olması – kitabın haklı olarak en büyük teması olarak görülebilir. Sık sık tekrarlanır; önsözde (11), teşekkür kısmında (251), sonuçtaki ayetler zincirinde (241-48), Bonhoeffer'dan özette (249-50) ve "kurtulmanız gerek" (13. bölüm), "herkes Tanrı'nın çocuğu değildir" (24. bölüm) ve "günah bizi Tanrı'dan ayırır" (27. bölüm) gibi "yalanların" tamamında.

Burada tehlikede olan sadece evrensellik değil, müjdenin belli başlı hedefidir. Örneğin Young, "İsa Tanrı'ya yaklaştıracak bir köprü kurmaya ya da Tanrı'yla ayrılıktan kurtulma ihtimalini sunmaya gelmedi" diye iddia ettiğinde, bu tezi Mesih'in "Tanrı'nın dışında 'hiçbir şey' yoktur... İsa gerçekten de ve tarihi olarak insanlığımızda bize tam ortak olan Tanrı'dır" anlayışına temellendirir (232).

Ama Kutsal Kitap'ta insanlar, evrensel ve koşulsuz olarak Mesih'in kurtuluş sağlayan eylemi kapsamı içinde değildir, daha ziyade derhal iman ve tövbe aracılığıyla bu eylemi benimsemeye çağırılırlar. Kutsal Kitap, "İsa bizi kurtarmaya geldi, bundan kaçınamazsınız" demez, daha ziyade "İsa bizi kurtarmaya geldi, tövbe edin ve iman edin" der (Elç. 3:19).

Ne yazık ki Young, Kutsal Kitap'ın birçok Hristiyanı kurtuluşun evrenselliğini kabul etmemeye yönlendiren öğretisiyle ilgilenmez. Örneğin bazı Hristiyanlar, İsa'nın tekrar tekrar cehennemini "ağlayış ve dış gıcirtısı"nın olacağı bir yer (Mat. 8:12; 13:42; 13:50; 22:13; 24:51; 25:30 ve dahası) olarak tanımlamasıyla ilgili uyarılarını düşünür. Nitekim Young'ın kitabının anlayışsız okuyucusu, evrenselliğin tarih içinde tartışmalı bir konu olduğunu, (örneğin) İ.S. 553'te İstanbul'da Beşinci Ekümenik Konsey'de Origenes formülasyonu ile kilise tarafından kınandığını bile algılamayabilir.

Günah bizi Tanrı'dan ayırır mı?

Lies We Believe'in okurların günahlarından tövbe etmeye yönelik teşviğini kırarak bir başka neden daha vardır: Tövbe edeceğimiz fazla günahımız olmadığına inanır. "Evet" diye kabul eder Young, "gözlerimiz sakattır, ama özümüz kötü değildir. Gerçek ve doğrudur, ama sıklıkla cahil ve aptalız... Durumumuz kör, ama günahlı değildir" (34-35).

Young günahı "işreti kaçırmak" olarak tanımlayabilir, ama kaçırıldığı işaret Tanrı'nın ahlaki mükemmelliği değil, "var oluşunuzun Gerçeği"dir (229). Şöyle devam eder: "Var oluşunuzun gerçeği neye benzemektedir? Tanrı'ya. Tanrı benzeyişinde yaratıldınız ve var oluşunuzun gerçeği Tanrı'ya benzemektedir" (229). Young'a göre bundan ötürü "günah" bizi Tanrı'dan ayırmaz; gerçek şu ki, "hiç kimse hiçbir zaman Tanrı'dan ayrılmamıştır" (232).

İnsanlığımızla ilgili gerçeği açıklarken bir yandan istismar kurbanlarına ve özdeğeri zarar görmüş olanlara yardım etmenin Young'un motivasyonundan bir parça olduğunu seziyorum (örn., 29-31,

209-212). Her insanın Tanrı benzeyişinde yaratıldığı konusunda bütün yüreğimle ona katılıyorum ve ayrıca ezilmişlerin Tanrı'nın hassas, şefkatli sevgisiyle dönüştürüldüğünü görmek istiyorum.

Ama Kutsal Kitap'ta Tanrı'nın benzeyişinde yaratılanlar olarak statümüz, günahkâr ve kurtuluşa ihtiyaç duyan statümüzle kavga içinde değildir ve günah kesinlikle bizi Tanrı'dan ayırır. Peygamber Yeşaya, örneğin, Eski Antlaşma'da Tanrı halkına şöyle açıklama yapar: "Ama suçlarınız sizi Tanrınız'dan ayırdı. Günahlarınızdan ötürü O'nun yüzünü göremez, sesinizi işittiremez oldunuz" (Yşa. 59:2). Tanrı'nın şefkatiyle buluşmak için, O'nun bağışlamasına derin ihtiyacımızı kabul etmeliyiz.

Tanrı'nın bizden herhangi bir beklentisi var mıdır?

Lies We Believe'nin Tanrısı, temel olarak bir sevgi türüyle tanımlanır: bizi beğenir, bize değer verir, bizi kabul eder, bizleri bir ilişkiye çağırır, bize ilgi gösterir ve dahası... Bu tezlerin birçoğu kabul edilebilir ve kesinlikle sevgi, Tanrı'nın Kutsal Kitap'a uygun resminin kalbinde yer almaktadır.

"Kutsal Kitap'ta Tanrı'nın benzeyişinde yaratılanlar olarak statümüz, günahkâr ve kurtuluşa ihtiyaç duyan statümüzle kavga içinde değildir ve günah kesinlikle bizi Tanrı'dan ayırır."

Ama kitap, Tanrı'nın *yalnızca bu şekilde* sevdiği izlenimini vermekte, diğer geleneksel ilahi sıfatları yerinden etmekte ve Tanrı'nın her şeyden aşkın öte oluşunu azımsamaktadır. Young, İsa'nın bizi Tanrı'nın yargısından kurtarmak için çarmıhta öldüğü düşüncesini küçümser (169, 239). Tanrı'nın yetkisinden asla söz etmez, ancak Tanrı'nın bize teslim olduğunu beyan eder (4. bölüm). Hatta Tanrı'nın *bizden beklentisinin olmasına* bile müsaade etmez. Young'a göre, kendi karanlığımız ve yalanlarımız içinde hareket ederken, Tanrı yalnızca bizimle birlikte ve bize acır; "sizin yüzünüzden asla hayal kırıklığına uğramaz, Tanrı'nın sizden hiçbir beklentisi yoktur" (214).

Tanrı'nın kudreti ve mutlak yetkisi de tehlikeye atılır. Young'a göre, "çarmıhın Tanrı'nın fikri olduğu" bir yalandır (17. bölüm); eğer Tanrı çarmıh fikrini yarattıysa, "zalim ve canavar" bir "kozmetik istismarcıdır". Yine keşke kullandığı Kutsal Kitap ayetlerine karşı olan Kutsal Kitap metinleriyle ilgilenseydi diyoruz (örn., Yşa. 53:10; Elç. 2:23). Eğer çarmıh Tanrı'nın fikri değilse, kimin fikriydi? Young, bunun yalnızca bizim icadımız, Tanrı'nın teslim olduğu "karanlığa körlemesine adanmışlığımızın" ortaya sergilenişi olduğunu ileri sürmektedir (149-53). Ama Tanrı bunu önleyebilir miydi? Emin olamayız, çünkü "Tanrı'nın kontrolü elinde tuttuğu" bir yalandır (3. bölüm).

Lies We Believe About God'un tanrısı, Kutsal Kitap'ta resmedilen heybetli, özgür Kral değildir. Bu tanrı her şeye gücü yeten mi değil mi, belli değildir.

Tanrı'nın nasıl olduğunu nereden bilebiliriz?

Özde Hristiyanlık'da (İstanbul: Haberci Basın Yayın, 2014) bir noktada, C. S. Lewis gerçek olamayacak kadar basit ve düzenli "çocuk felsefelerini" reddeder. "Gerçeklik", der, "genellikle tahmin edemeyeceğiniz bir şeydir. Hristiyanlığa inanmamın nedenlerinden biri budur. Bu, tahmin edemeyeceğiniz bir dindir."

Lewis'in latifesi, buna bir inandırıcılık katmaktadır. Madem kültür sürekli değişiyor ama Tanrı (Hristiyanların ikrar ettiği şekilde) asla değişmiyor, teoloji asla kültürel sezilerimizle tamamen uyum göstermeyecektir. Gerçek ile "çağın ruhu" arasında her zaman sürtüşme noktaları olacaktır; Tanrı'yı kavramak doğal kapasitemiz dahilinde asla gözle görülür ve çabasız olmayacaktır.

Bu farkındalık teoloji için belirleyicidir. Doğru yönde ilerleyip ilerlemediğimizi belirleyecektir. Alman teolog şehit Dietrich Bonhoeffer bunu 1936 mektubunda çok güzel ifade etmiştir:

Tanrı'yla ilgili bilgiyi ya kendi deneyimlerimden ve sezilerimden, tarihe ve doğaya atfettiğim – yani, içimdeki – anlamlardan ya da Kendi Sözü'nün vahyini temel alarak elde ederim. Ya Tanrı'yı bulacağım yere ben karar vereceğim ya da Tanrı'nın bulunacağı yere karar vermesine izin vereceğim. Eğer Tanrı'nın nerede olacağına karar verecek olan bensem, her zaman orada bir şekilde benimle uyum sağlayan, benimle hemfikir olan, benim doğama uygun bir Tanrı bulacağım. Ama nerede olacağını söyleyecek kişi Tanrı'ysa, bu gerçekten de başta benimle hiçbir şekilde hemfikir olmayan, bana pek uymayan bir nokta olacaktır.

Bonhoeffer, gerçek Tanrı'nın Kutsal Kitap'taki vahyini alçakgönüllülükle ele almakla ve İsa Mesih'in çarmıhına imanla bakmakla bulunabildiğini savunarak sözlerine devam eder. Bu yaklaşım, "Tanrı'nın gerçekten kim olduğunu anlamaya kendinize bakarak başlayabilirsiniz" (178, vurgu ona aittir) diye savunan Young'la zıtlık içindedir.

Ben Young'un aksine Bonhoeffer'ın tarafındayım ve de daha ılımlı, hemfikir, tahmin edilebilir modern Batı sezgilerinin tanrısının aksine, anlaşılmaz, ürkütücü, büyüleyici iman ikrarının ve Kutsal Yazılar'ın Tanrısı tarafındayım.

Bu temel metodolojik farklılık, *Lies We Believe About God* ile ilgili en büyük kaygıma dokunmaktadır: Tanrı'yı çok fazla "hemfikir" (Bonhoeffer) ve çok fazla "tahmin edilebilir" (Lewis) yapar. Fikirleri iyi hissettirir; güdülerini modern Batı değerleriyle tutarlıdır; kültürel değer sistemimiz her şekilde genel olarak tarihi Hristiyan inançlarımızla kesişir. Herkesi kurtaran, bilhassa iyi olduğumuzu kabul eden ve bizden hiçbir şey beklemeyen bir kurgu Tanrı'yı kim sevmez ki?

Gerçekten de İyi Haber

Lies We Believe About God'un müjdesini benimseyen kişi, John Newton ve gelmiş geçmiş tüm Hristiyan nesliyle birlikte şu ezgiyi söyleyemez:

Yüce lütuf! Sesi ne tatlı, ben zavallıyı kurtardı!

Bunu söylemek için, bir zavallı olduğunuzu kabul etmek zorundasınız. Ancak Young bizlerin zavallı olmadığı konusunda katıdır (2. bölüm). Esasında, "Bende iyi olan hiçbir şey yok iken, sen iyisin, sen iyisin" diye başlayan çağdaş ezgiye bile itiraz eder (32).

Gerçek müjde bundan çok daha iyidir: Tanrı'nın bizden beklentisi olduğunu (buna doğruluk ya da Tanrı'nın yasası denir); O'ndan ayrı olduğumuzu (buna günah denir); İsa'nın bir kurban olarak öldüğünü (kefareti); bizlerin İsa'yı benimsemeye çağrıldığımızı (imana dönme) söyleyen çok daha iyi haberlerdir.

Daha iyidir, çünkü değişebileceğimiz anlamına gelir. Sadece kendimizde sıkışıp kalmamışızdır. Bizi yalnızca onaylayan bir tanrı, bizi ölmeye ve yeni yaşama doğmaya çağıramaz. Ama gerçek Tanrı, "Ey dünyanın dört bucağındakiler, bana dönün, kurtulursunuz. Çünkü Tanrı benim, başkası yok" diyebilir (Yşa. 45:22). **E**

Kaynak: "The god of William Paul Young", *The Gospel Coalition* < <https://www.thegospelcoalition.org/article/book-review-lies-we-believe-god-william-paul-young> > (28.04.2017 tarihinde erişilmiştir). İzin ile kullanılmıştır.

“Bir Şey Olmaz” Demeyin: Özdeyişler’de İhtiyatlı Olmak Kavramı (4. Bölüm)

▼ *Chuck Faroe*

“Görünüşe göre” ve “sonuç olarak” sözleri, sık sık kullandığımız deyişlerdir. Ama hayat her zaman görüldüğü gibi değil; beklenmedik sonuçlarla dolu. Sözünü ettiğimiz sonuçlarsa, genelde nispeten kısa vadeli olaylar olup nihai sonuçlar değildir.

İhtiyatlı kişi görüşlere kanmaz, yüzeysel yorumlara kapılmaz, seçimlerimizin ciddi (ve nihai) sonuçları doğurduğunu anlar ve üstelik hayatta anlaşılması en zor konulardan birine hakimdir: kendini tanır.

Bu yazı Özdeyişler 14:8 ve 14:15 ayetlerine odaklanacaktır. Bu iki ayet şöyledir:

İhtiyatlı kişinin bilgeliği, ne yapacağını bilmektir, Akılsızların ahmaklığıysa aldanmaktır. (14:8)

Saf kişi her söze inanır, İhtiyatlı olansa attığı her adımı hesaplar. (14:15)

“İhtiyatlı kişi ... hayatta anlaşılması en zor konulardan birine hakimdir: kendini tanır.”

Bu iki özdeyişin arasında göze çarpan bir paralellik var: İhtiyatlı kişi yaşayışına dikkat ediyorken, akılsız, saf insanın aldanması veya kanması. İbranicede bu iki ayette anlam ve ses açılarından benzer sözlerin kullanılmasının [14:8, ihtiyatlı–bilmek = ‘*ārûm-hābîn*; 14:15, ihtiyatlı–hesaplar (~ “dikkat eder”) = ‘*ārûm-hābîn*]¹ iki ayet arasındaki ayetlere bir çerçeve oluşturduğuna dikkat çekmektedir. Önceki yazımızda Fox’ın tezine göre, böyle gruplaştırılan özdeyişlerin belirli bir “lâf lâfı açıyor” mantığıyla bir araya getirildiği ve dolayısıyla kavramsal bir yakınlık sergiledikleri belirtilmiştir. Özdeyişler kitabını okuduğumuzda ayetler ilk bakışta bize her ne kadar birbirinden bağımsız ve kopuk görünseler de, en azından bazı zamanlarda, ayetlerin gruplaştırılmış olarak anlamlarına ışık tutan bir bağlam içinde oldukları savunulabilir.

O zaman Özdeyişler 14:8 ile 14:15 ayetlerindeki “ihtiyatlı olmak” kavramını irdelerken bu ikisinin oluşturduğu çerçeve içindeki ayetlere bakmalıyız. Garrett, bu ayetlerin *ortak merkezli* (“konsantrik”) bir yapıya sahip oldukları gözleminde bulunur.² Bu ayetlerle ilgili yapısal ve anlamsal ilişkiye bakalım:

İhtiyatlı kişinin bilgeliği, ne yapacağını bilmektir, akılsızların ahmaklığıysa aldanmaktır. (14:8)

Ahmaklar suç sunusuyla alay eder, dürüstler ise iyi niyetlidir. (14:9)

Yürek kendi acısını bilir, sevinciniyse kimse paylaşmaz. (14:10)

Kötü kişinin evi yerle bir edilecek, doğru kişinin konutuysa bayındır olacak. (14:11)

Öyle yol var ki, insana düz gibi görünür, ama sonu ölümdür. (14:12)

Gülerken bile yürek sızlayabilir, sevinç bitince acı yine görünebilir. (14:13)

Yüreği dönek olan tuttuğu yolun, iyi kişi de yaptıklarının ödülünü alacaktır. (14:14)

Saf kişi her söze inanır, ihtiyatlı olansa attığı her adımı hesaplar. (14:15)

Böylece, 14:8-14:15 ayetleri ahmaklarla saf kişilerin kolayca aldandığını vurgularken, ihtiyatlı kişilerin görünene kanmadan içinde buldukları durumları dikkatlice değerlendirdiğini gösterir. 14:9-14:14 ayetlerinin ortak düşüncesi, davranışlarımızın karşılıksız kalmayacağıdır. 14:9'da “suç sunusu” olarak çevrilen terim (İbr. *'āšām*), “suçluluğu bir karşılık vererek gidermek yükümlülüğü” kavramını belirtmektedir.³ Buna göre ahmak, işlediği günahın karşılığının ödenmesi gerekeceği düşüncesiyle alay eder ve 14:14 ayeti Tanrı'nın iyi veya kötü bütün davranışların karşılığını vereceğini hatırlatır. 14:10-14:13 ayetlerinin ikisinde de “yürek” kelimesi ve kişiye özel sevinç ve acı deneyimleri ön plandadır. Bu ayetlerin ortak mesajıysa, insanların her zaman göründükleri gibi olmayabildiğidir: dış görünüşleri iç hayatlarındaki durumu yansıtmayabilir. Bu ayetler grubunun merkezini oluşturan 14:11-14:12 ayetleri de, kötülere bekleyen yıkımı ve kaygısızların düz sandığı yolun sonunun ölüm olacağını vurgular. 14:12 (“sonu ölümdür”) ve 14:13 (“sevincin sonu kederdir”⁴) ayetlerindeki “son” kelimesi (İbr. *'ah^arîṭāh⁵*), durumların görünüşlerine göre değil, doğuracağı nihai sonuçlarına göre değerlendirilmesi gerektiğini vurgular.

Bu ayetlerde öne sürülen vurguları toparlayacak olursak, şöyle özetleyebiliriz: Hikmetli kişi hayatta her şeyin görüldüğü gibi olmadığını, seçimlerimizin bedelleri şimdilik görünmese bile, kaçınılmaz nihai sonuçları olacağını anlar.

“Hikmetli kişi hayatta her şeyin görüldüğü gibi olmadığını, seçimlerimizin bedelleri şimdilik görünmese bile, kaçınılmaz nihai sonuçları olacağını anlar.”

Bu yazılarda, hikmetin genel anlamı değil, hikmetin “ihtiyat” denen yönü incelenmektedir. Yukarıda özetlediğimiz kavramsal bağlam göz önünde tutulursa, ihtiyatın *eleştirel* bir boyuta sahip olduğu anlaşılır. Ahmak aldanmaya yatkın, saf kişiye söylenen her söze hemen kanmaya eğilimli olabilir ama ihtiyatlı kişi öyle değildir, karşılaştığı insanları ve durumları *süzer*. “Süzme” fiilinin günlük anlamı, bir “sıvıyı içindeki tortudan,

katı maddelerden ayırıp tasfiye etmek için süzgeçten... geçirmek” şeklindedir.⁶ Sözlüğe göre, bu fiilin mecazi anlamı da şöyledir: “(Bir kimseyi veya şeyi) Dikkatle gözden geçirmek, bakışlarıyla incelemek.” Pirincin taşlarını ayıklamak her zaman kolay değildir, çünkü dikkatsizce baktığımızda taşlar pirince benzeyebilir veya pirinç taşlara! *Eleştirmek* kelimesi bize itici gelebilir (kim eleştirilmek ister ki!) ama *elemek* kelimesinden türetilen bu kelime esasında çok yapıcı bir kavramı yansıtır: yararlı şeyleri yararsız şeylerden ayırmak için *elekten geçirmek* gerekir. Nitekim sözlükte *eleştirmek* kelimesi şöyle tanımlanır: “Gerçek değerini belirtmek için doğru ve yanlış taraflarını ortaya koymak.”

Geçen yazıda ihtiyat kelimesinin anlamı hakkında vardığımız sonuçlar şöyle özetlenmiştir:

... Türkçe bir kelime olarak ihtiyat, “gevşek, kaygısız davranmamak, kararlar verirken veya planlar yaparken gelecekteki olası sonuçlar için şimdiden sorumluluk üstlenmek, hatta karşılaşılabilecek sorunlar hakkında şimdiden kaygı ve korku duyarak hazırlıklı olmak gibi anlamlar içerir” ... ihtiyat kavramıyla ilgili İbranice kelime, ‘ormâh, “plan yapabilmek kabiliyeti” (Toy) ve “birinin, amaçlarını (ne olurlarsa olsun) elde etmek için zeki ve kurnaz taktikleri tasarlama ve uygulama yeteneği” (Fox) olarak tanımlanabilir.⁷

Anlaşılabileceği üzere, ihtiyatlı kişi etkili planlar yapacak, amaçlarını elde etmek için “zekice ve kurnaz taktikler” tasarlayacak ve bunları yaparken olası sorunları ve sonuçları hesaba katacaksa, insanlar ve durumlar hakkında yüzeysel veya yanıltıcı bilgilerle ve yorumlarla yola çıkmamalıdır! İhtiyatlı kişi, eleştirel bir gözlemci olarak doğru ve gerçekçi bilgilere ve yorumlara erişmeyi bilmelidir.

Bu etapta kritik bir noktaya daha değinmeliyiz. Bu konuyu daha da odaklandırarak bir nüktenin farkına varmak için Özdeyişler 14:8 ayetinde kullanılan bazı sözcüklere ve bu ayetin paralel

yapısına biraz daha yakından bakmalıyız. Bu ayete göre, ihtiyatlı kişinin bilgeliği neden ibarettir? Kendi “yolunu anlamak”tan.⁸ Burada “yol” olarak çevrilen İbranice derek kelimesi, bu bağlamda “ahlaksal davranış ve karakter” gibi bir anlam taşır.⁹ Nitekim Kidner, “Özdeyişler’de yol ‘aktiviteler’ değil, ‘ahlak’ı kasteder: böylece bu özdeyişe göre, kurnazlığın (yani, ihtiyatın) özü, ahlak üzerine düşünüp taşınmaktır” diyor.¹⁰ Burada “yol”umuzu anlamak için kendi mizacımızın farkında olmalıyız. Sözlüğe göre mizaç, “insanın ruh yapısıyla ilgili meyil ve özelliklerin tamâmı” anlamına gelmektedir. O zaman ihtiyatlı kişi kendi karakterini, kişiliğini ve eğilimlerini gözlemleyerek anlar. Bu yüzdendir ki, Kutsal Kitap çevirisine göre, “ihtiyatlı kişinin bilgeliği, ne yapacağını bilmektir” (Özd. 14:8a; vurgu eklenmiştir.). Özetle, ihtiyatlı kişi kendini tanıır.

Özdeyişler 14:8’in ikinci satırına gelince, akılsızların ahmaklığı neden ibarettir? Bu satırda kullanılan terimin anlamı “hile”dir.¹¹ Bu ayetteki paralel yapısını göz önünde bulundurursak, ilk satırda ihtiyatlının hikmeti *kendini tanımaksa*, bu satırdaki “hile” kelimesi özellikle akılsızın *kendini aldatmasını* kastetmelidir.¹²

Tabii ki, kendini aldatmak, başkalarını aldatmaya çalışmak ve kolayca aldanmak bu bağlam içinde birbirinden katı bir şekilde ayrı tutulması gereken davranışlar değildir; tam tersi, bunlar birbiriyle yakından ilişkili eğilimlerdir. Nitekim Pavlus, Timoteos’a şöyle bir uyarıda bulunmuştur: “Ama kötüler ve sahtekârlar, *aldatarak ve aldanarak* gittikçe daha beter olacaklar” (1Ti. 3:13; vurgu eklenmiştir). Bu özdeyişler grubunun çerçeve oluşturan diğer ayeti özellikle kolayca kanan saf insanı, “Saf kişi her söze inanır” diyerek vurgular (14:15). Yukarıda da gördüğümüz gibi, bu ayetler yanıltıcı görünüşlerin sakladıkları gerçek durumları ve sonuçları ayırt edemeyen akılsız kişilere bir uyarı oluşturmaktadır. Waltke, akılsızların hilesi başkalarına yönelik olduğu halde kişinin kendisi için bir tuzak oluşturduklarını gözlemleyerek şöyle diyor: “... akılsızlar, ahlaksal duyarsızlıklarından ve dikbaşlılıklarından dolayı, kurbanları için aldatıcı planlar yaparken, kendilerinin kurban olacaklarının farkında değillerdir.”¹³

Bilgelikten yoksun kişilerin içinde yaşadıkları bu farkındasızlık, Özdeyişler’in önemli vurgularından biridir. Örneğin, suçlar işlemeye hevesli kötü arkadaşlardan uzak durma uyarısında şöyle ilginç bir açıklamayla karşılaşıyoruz:

Oğlum, böyleleriyle gitme,

Onların tuttuğu yoldan uzak dur.

Çünkü ayakları kötülüğe koşar,

Çekinmeden kan dökerler.

Kuşların gözü önünde ağ sermek boşunadır.

Başkasına pusu kuran kendi kurduğu pusuya düşer.

Yalnız kendi canıdır tuzağa düşürdüğü.

Haksız kazanca düşkün olanların sonu böyledir.

Bu düşkünlük onları canlarından eder. (Özd. 1:15-19; vurgu eklenmiştir.)

Kuş gibi saf ve akılsız (hani, “kuş beyinli” derler) bir hayvan bile görünen tuzağa düşmez, anlamına gelen bu atasözünü kullanırken, böyle çeteye katılmaya razı olan gencin görünmez bir tuzağa düşeceğini söyler. Dahası, gencin katılacağı hırsızlar da tuzağın farkında değildir, ama sonunda, “yalnız kendi canıdır tuzağı düşürdüğü.” Bu kurnaz genç hırsızlar kendilerini böylece yok edeceklerinden habersizdir.¹⁴

“Kendini aldatmak, başkalarını aldatmaya çalışmak ve kolayca aldanmak bu bağlam içinde birbirinden katı bir şekilde ayrı tutulması gereken davranışlar değildir; tam tersi, bunlar birbiriyle yakından ilişkili eğilimlerdir.”

Benzer bir şekilde, zina işleyen kadın hakkında şöyle bir açıklama yapılmaktadır:

*Ayakları ölüme gider,
Adımları ölümler diyarına ulaşır.
Yaşama giden yolu hiç düşünmez,
Yolları dolaşıktır, ama farkında değil. (Özd. 5:5-6; vurgu eklenmiştir.)*

Böyle bir kadınla zina işlemeye razı olan genç de yaptığının sonucunun farkında değildir:

*Kesimevine götürülen öküz gibi
Hemen izledi onu delikanlı;
Tuzağa düşen geyik gibi,
Ciğerini bir ok delene kadar;
Kapana koşan bir kuş gibi,
Bunun yaşamına mal olacağını bilmeden. (Özd. 7:22-23; vurgu eklenmiştir.)*

Belki bu arada, “Hırsızlık ve zinanın olumsuz sonuçlarının farkında olmaz mıyım hiç!” diyerek kendimize iltifat ediyor olabiliriz! Ama farkındasızlığın çok daha ince ve sinsi yönleri vardır. Kendi niyetlerimizi ve tepkilerimizi samimi ve sağduyulu bir şekilde değerlendirmemiz kolay değildir, çünkü günah yüzünden kendi kendimizi aldatmaya meyilliyiz. Hepimizin iyi bildiği bir ayet yine de hepimiz için geçerlidir: “Yürek her şeyden daha aldatıcıdır, iyileşmez. Onu kim anlayabilir?” (Yer. 17:9). Özdeyişler 16:2 ayetine göre de kendimizi kayıran önyargılarımız vardır: “İnsan her yaptığını temiz sanır, ama niyetlerini tartan RAB’dir.”

O zaman ihtiyatlı olmanın *eleştirel* boyutu kendimize yapmamız gereken *özeleştiriyi* kapsar!¹⁵ İhtiyatlı olmak için kendimizi tanımalıyız. Kendimizi tanımak içinse, özeleştiriyi yapmayı alışkanlık haline getirmeliyiz. Nasıl bir insan olduğumuzu, motivasyonlarımızı ve niyetlerimizi doğruca kavramak erdemli bir düşünce yapısıdır, önemli bir melekedir. Meleke ilginç bir kelimedir.

Sözlüğe göre, bu kelimenin birbirinden biraz farklı iki anlamı var: Bir açıdan meleke *doğuştan* kabiliyetleri kasteder. Bu açıdan sözlük meleke kelimesini şöyle tanımlar: “İnsanda idrak, hâfıza, hayal etme, muhakeme kabiliyeti gibi doğuştan var olan güçlerden her biri.” Ama aynı kelime, doğuştan değil, *kazanılan* kabiliyetler için de kullanılır. Gene aynı sözlüğün aynı maddesinde şöyle bir tanıma rastlarız: “Bir iş veya davranış üzerinde devamlı uğraşma,

tekrar ve tecrübe ile kazanılan alışkanlık, beceriklilik, yatkınlık.” Aynı kelimenin iki anlamını bağlayan kavramsa, bu kabiliyetlerin “sahip olunan şeyler” olmalarıdır.¹⁶ Doğuştan düşünsel ve ahlaksal kapasitelerimiz var: anlayış ve vicdan var. Ama erdemler doğuştan gelmez. Niyetlenerek, uğraşarak, “tekrar ve tecrübe” ile *kazanılan* alışkanlıklardır.

Özeleştiriyi konusunda – ve dolayısıyla ihtiyat konusunda! – ilerlemek istiyorsanız size iki yöntem tavsiye edebilirim. Bunların ilkinin çok beğeneceğinizi sanmıyorum. Ama bunun çaresi yok! İlk yöntem, başkalarından gelen eleştirilere, öğütlere ve azarlara kızmadan ve alınmadan dikkat etmek. Bütün eleştiriler geçerli olmayabilir gayet tabii. Ama kendimizi kayıran önyargılarımızdan dolayı, zayıf yönlerimizi fark etmekte güçlük çekeriz. Şöyle bir örnek düşünün: Bazı giyim mağazalarında üçlü aynalardan vardır. Böyle aynalar sayesinde kendimize farklı açılardan bakarak nasıl göründüğümüzü daha rahat anlayabiliriz. Başkalarından gelen eleştiriler veya öğütler kendimizi farklı açılardan görme imkânı sağlar... alınmazsak! (Üçlü ayna beni kilolu gösteriyorsa suç aynada değil!) Nitekim Tanrı’nın hikmeti bize şöyle der: “Terbiye edilmeyi seven bilgiyi de sever, azarlanmaktan nefret eden budaladır” (Özd. 12:1).

Özeleştiriyi yapıp kendimizi daha iyi tanımak için uygulayabileceğimiz ikinci yöntem, dua ederek her şeyi bilen Tanrı’nın bizi kendimize göstermesini istemektir. 139. Mezmur’da Davut Tanrı’ya,

*“İhtiyatlı olmanın
eleştirel boyutu
kendimize yapmamız
gereken özeleştiriyi
kapsar!”*

“Ya RAB, sınavı tanıdın beni” diye söze başlar (Mez. 139:1). İlerleyen ayetlerdeyse Davut, Tanrı’nın şaşılması bilgisini ele alır: O bütün düşüncelerimizi, niyetlerimizi ve yaptıklarımızı, doğuştan önceki varlığımızı ve hayatta yaşayacağımız günleri önceden bilir. O’ndan kaçamayız, saklanamayız. Davut, Tanrı’nın her şeyi bilirliğine ilginç bir tepki göstererek şöyle bir talepte bulunur:

*Ey Tanrı, yokla beni, tanı yüreğimi,
Sına beni, öğren kaygılarımı.
Bak, seni gücendiren bir yönüm var mı,
Öncülük et bana sonsuz yaşam yolunda! (Mez. 139:23-24)*

Bizi tam olarak tanıyan göksel Babamız’dan samimi bir şekilde, hayatımızda gördüklerini bize göstermesini isteyebiliriz. Ama gene, görmeye razı olmalıyız.

Akılsız kendini tanımadığı için, neden ve nasıl davrandığını bir türlü anlayamaz. Böyle kişi zifiri karanlıkta yürüyerek sendeleyip düşen insana benzer. İhtiyatlı kişiye, kendini tanıyan biri olarak sorunsuz hayat yaşamaz ama sorunların farkında olarak emin adımlarla yolunda ilerleyebilir, Özdeyişler’de aynen açıklandığı gibi:

*Oysa doğruların yolu şafak ışığı gibidir,
Giderek öğle güneşinin parlaklığına erişir.
Kötülerin yoluysa zifiri karanlık gibidir,
Neden tökezlediklerini bilmezler. (Özd. 4:18-19)*

Kendini bilmeyen veya kendini beğenmiş kişiler değil, Rab’bin önünde kendini tanıyan insanlar olmalıyız. Rab hepimize ihtiyata hizmet eden bu erdemi kazanmaya gayret etme gücünü versin!

Sonnotlar

- ¹ Bruce K. Waltke, *The Book of Proverbs, Chapters 1-15* (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 2004), s. 588.
- ² Duane A. Garrett, *Proverbs, Ecclesiastes, Song of Songs* (Nashville, Tennessee: Broadman, 1993/2003), s. 142-43. Waltke bu yorumu destekler. Bkz. Waltke, a.g.e.
- ³ Waltke, a.g.e., 589.
- ⁴ Kitab-ı Mukaddes çevirisi bu iki ayette aynı İbranice kelimenin kullanıldığına dikkat çekmektedir.
- ⁵ Krş. Türkçede kullanılan Arapça kökteş “ahiret” kelimesi.
- ⁶ İlhan Ayverdi, *Kubbealtı Lugatı*. Bu yazıda başka kaynak belirtilmedikçe “sözlük” dendiğinde bu eser kullanılmaktadır.
- ⁷ Chuck Faroe, “‘Bir Şey Olmaz’ Demeyin: Özdeyişler’de İhtiyatlı Olmak Kavramı (3. Bölüm),” *e-manet* S: 46 (Nisan-Haziran 2017), s. 8.
- ⁸ Kitabı Mukaddes: “Basiretli adamın hikmeti *yolunu anlamaktır*.” (Vurgu eklenmiştir.)
- ⁹ Francis Brown, S. R. Driver ve Charles A. Briggs, *A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament* (Oxford: Clarendon Press, 1951), s. 203.
- ¹⁰ Derek Kidner, *Proverbs* (Leicester, İngiltere: Inter-Varsity Press, 1964), s. 107. Bu alıntıda, “ahlak üzerinde düşünüp taşınmak” olarak çevrilen tabirin özgün İngilizcesi, “moral reflection”dır.
- ¹¹ Burada kullanılan İbranice *mirmâh* kelimesi, sözgelimi, 11:1 ayetindeki “hileli terazi” ve 12:17’de yalancı tamğın soluduğu “hile” için kullanılır. Kitabı Mukaddes’te bu satır, “Fakat akılsızların sefahati *hiledir*” olarak çevrilmiştir. (Vurgu eklenmiştir.)
- ¹² Delitzsch, bu özdeyişin paralel yapısının hilenin “kendini aldatmak” anlamını makul kıldığını belirtmekle birlikte, *mirmâh* kelimesinin herhangi bir yerde bu anlamı taşımadığını söyleyerek bu yorumu reddetmektedir. Bkz. F. Delitzsch, *Proverbs, Ecclesiastes, Song of Solomon* (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, tarih yok), s. 294. Buna rağmen, Fox ve Waltke gibi önde gelen çağdaş uzmanlar bu yorumu savunmaktadır. Bkz. Michael V. Fox, *Proverbs 10-31* (New Haven, Connecticut: Yale University Press, 2009), s. 575 ve Waltke, a.g.e.
- ¹³ Waltke, a.g.e.
- ¹⁴ Bkz. Michael V. Fox, *Proverbs 1-9* (New Haven, Connecticut: Yale University Press, 2006), 88-90.
- ¹⁵ Özeleştirisi konusunda bkz. Charles E. Faroe, *Gerçekten Yana Olmak: Gerçeği Arayış, Taraftarlık ve Düşünsel Erdem* (İstanbul: Babylon Kitaplığı, 2006), “Yürüsün Peynir Gemimiz!” adlı bölüm, s. 164-176 ve Chuck Faroe, “Zor ve Gıcık Olduğu Kadar Önemli bir Alışkanlık: Özeleştirisi,” *e-manet*, S: 11 (Nisan-Haziran 2007), s. 3-6.
- ¹⁶ Sevan Nişanyan, *Sözlerin Soyağacı: Çağdaş Türkçenin Etimolojik Sözlüğü* (İstanbul: Adam, 2002), s. 288. Meleke, “mülk” kelimesiyle kökteş olup Arapça *mlk* kökünden türetilmiştir.

Kutsal Ruh Kişisi ve Eylemi

(3. Bölüm)

▣ İhsan Özbek ve Ken Wiest

Ruh'un izinde yürümek ne demek?

İhsan: Yeni Antlaşma'da imanlılara verilen buyruklardan biri de Kutsal Ruh'un yönetiminde yaşamaktır (Gal. 5:16). Bu buyruğu yerine getirebilmek için buyruğun anlamını tam olarak bilmek gerektiği açıktır. Ayetlerin Grekçesinde "yönetiminde yaşayın" ifadesi "yürüyün" (*peripateite*) sözcüğüyle anlatılmıştır. Bir başka ayette de (Gal. 5:25) Ruh'un izinde yürümekten söz edilirken yine Grekçede "adım atmak, yürümek" anlamındaki bir başka sözcük olan *stoizömen* kullanılmıştır. Peki Ruh'un izinde nasıl yürünür?

Hristiyanlar Tanrı'ya benzemeyi arzular. Davranış ve karakter özellikleri açısından O'nun niteliklerini yansıtmak isterler. Bu onları ilginç bir yolculuğa çıkartır. Tanrı'nın sağladığı özgürlük ve sevgi ile karşılaşınca O'nun yolunda yürümek kolaydır ama yürümeye devam ettikçe her insan kendinde O'na yakışmayan yönleri fark eder. Buna günah deniyor. O yolda yürürken imanlıyı yoldan saptırmaya, yan yollar aramaya yönelten şeyler İncil'de "benliğin işleri" olarak ifade edilen özelliklerdir (Gal. 5:19-21). Yolda yürümeye devam edebilmek için bizi uzaklaştıran bu şeyleri, günahları fark edip tövbe etmek, yani yola geri dönmek gerekir. Yaşayınız Mesih'in Müjdesine layık olmaya başladıkça (Flp. 1:27) yaşamınızda Kutsal Ruh'un ürünü daha çok gözükecek (Gal. 5:22-23) ve Tanrı'nın Baba olarak kimliğini yaşamınızda daha derinden deneyimleyeceksiniz (Rom. 8:14-16).

Kutsal Ruh'u Hissetmek Mümkün Mü?

İhsan: Bu sorunun tek bir yanıtı var: Evet. Kutsal Ruh'un kişisel bir varlık olduğunu biliyoruz. Bu Kişi, Kutsal Ruh, imanlıların yaşamlarında bir Yardımcı olacağına ve içlerinde yer alacağına (Yu. 14:17) ve İsa'ya tanıklık edeceğine (Yu. 15:26) göre imanlıların O'nu hissetmesi beklenir. Ancak önemli olan Kutsal Kitap'ta Kutsal Ruh'a ilişkin söylenen gerçeklerdir. Kimi imanlılar bu gerçekleri hissetmezler. Eğer Ruh'u hissetmiyorsanız en önemli konu hisleriniz değil, gerçeklerdir. Hislerinize değil, gerçeklere dayanarak yaşamınızı sürdürürseniz siz de bu gerçekleri deneyimlemeye başlayacaksınız.

Her insanın birbirinden farklı yaratılışa sahip olması, kişilik özellikleri, tövbe ettiği ya da etmediği günahlar onların duyu dünyasını etkiler. Bir bacağınız uyuşmuşsa yürümekte zorluk çekersiniz; çünkü ayaklarınız zemini olduğu gibi hissetmez. Yerin düz ve sağlam olduğu gerçeğine güvenerek yürümeye devam etmelisiniz. Doğru şekilde yürüdükçe hisleriniz de gerçeği doğru şekilde algılayacaktır.

Kutsal Ruh'la Nasıl Dolu Olabilirim?

İhsan: Kutsal Kitap'taki buyruklardan biri de Kutsal Ruh'la dolu olmaktır (Ef. 5:18). Bunu nasıl yapabiliriz? Bir başkasının bizim için bu konuda dua etmesinin etkisi sınırlı olacaktır.

Bunu öncelikle imanlının kendisi istemelidir. Tanrı'yı hoşnut eden şeylerin ne olduğunu fark ederek bunların yaşamında gerçekleşmesini arzulamalıdır (Ef. 5:10). Yanlışlarından dönen, tövbe dolu bir hayat, Ruh'la dolu yaşamın ilk adımıdır. Paydaşlık da ikinci adımdır. Paydaşlığı hem Kutsal Kitap okuyup dua ederek Tanrı'yla hem de bu alınan teşvikleri, mezmurları, öğütleri topluluktaki diğer kişilerle paylaşarak kardeşlerle geliştirmek gerekir. Tapınan bir hayat Ruh'la dolu olmanın anahtarıdır.

Ken: Bazı bilginlere göre Ef. 5:18'in buyruğunun pasif olması ve bağlamın daha çok "topluluğa dair" olması önemlidir. 5:18'in vurgusu kilise içinde itaat, olgunluk ve bilgeliktir; bu durumda Kutsal Ruh'la ilgili öteki buyrukların yerine gelmesi önemlidir (Gal. 5:16; Ef. 4:30; 1Se. 5:19). Vurgu daha çok Tanrı'nın yapacakları üzerinedir, imanlının üzerine düşenler daha az vurgulanır. Dolu olmanın sonuçları, tapınan ve şükreden bir hayattır (Ef. 5:19-21).

*"Tapınan bir hayat
Ruh'la dolu olmanın
anahtarıdır."*

Kutsal Ruh'a sövmek ne demek? Biz bunu yapabilir miyiz? Kutsal Ruh'u kaybedebilir miyiz?

Ken: Kutsal Ruh'a sövme kavramı Müjdeler'de görülmektedir: Matta 12:22-37 ve Markos 3:22-30. Ayrıca Luka da bu ifadeyi kullanır. Ancak Luka'nın bağlamı farklıdır ve aşağıda bununla ilgili ayrı bir tartışma ve inceleme ortaya konulmuştur.

Hem Matta'da hem de Markos'ta bağlam şudur: İsa kör ve dilsiz bir adamdan cin kovmuştur. Bu mucizeden haberdar olan Ferisiler ve din bilginleri, İsa'nın cinleri kovma gücünün Şeytan'dan geldiğini iddia ederler.

Yanıt olarak İsa düşüncelerindeki birçok hataya değinir. Eğer Şeytan kendi cinlerini kovuyorsa, krallığı yenilginin eşiğindedir. Şeytan o kadar aptal değildir. İkincisi, başka insanlar cinleri kovmaktadır. Mantık olarak bu, cinlerden kurtulmanın mümkün ve iyi olduğu anlamına gelmelidir, yoksa alternatif bütün cinlerden kurtarma eylemleri şeytani eylemlerdir.

İsa ayrıca yaptığı şeyin Ruh tarafından yönlendirildiğini ve bu nedenle Tanrı'nın krallığının gelmiş olduğunun bir belirtisi olduğunu iddia etmektedir.

Bu bağlamda İsa, Kutsal Ruh'a sövmenin bağışlanmaz bir günah olduğu ifadesinde bulunur. En basit açıklaması da şudur ki, İsa'nın güçlü mucizelerinin (burada cinleri kovması) Ruh tarafından yönlendirilmediğini, Şeytan'ın gücüyle yapıldığını iddia eden kişi Ruh'a sövmüş olur. Bu kişinin İsa'nın eylemini ve dolayısıyla O'nu inatla ve kararlı bir şekilde reddetmesi bağışlanamaz.

Luka'nın bağlamı (12:8-12) farklıdır. İsa burada izleyicilerine Mesih'le birlikte olduklarını iddia edecekleri fırsatlardan bahsetmektedir. İsa, Ruh'un onlara gerekli anlarda ne söylemeleri gerektiğini öğreteceği vaadini de ekler (bkz. benzer bağlam, Mat. 10:20). Bağlam, Mesih'in onlarla ilgileneceği vaadini (6-7. ayetler) ve insandan değil Tanrı'dan korkmaları gerektiği uyarısını (4-5. ayetler) içerir. Burada İsa Ruh'a sövmeyi, alenen O'nu inkâr etmekle bağlar (ayrıca bakınız Mat. 10:32, 33). İsa'ya herkesin önünde tanıklık etmeyi sağlayacak fırsatlar ciddiye alınmalıdır. Tanrı, sonuç için O'na güvenmemizi söyler.

Ruh'a sövme günahı, en başta İsa'nın yeryüzündeki hizmeti sırasındaki gücünün Şeytan'dan geliyor olduğu iddiasıyla tanımlanmaktadır. Buna ek olarak Luka'nın bu sözleri kullanımını kabul etmeliyiz: Mesih'i alenen kabul etmeyi çok ciddi bir mesele olarak görmeliyiz.

Kutsal Ruh imanlılara kurtuluştta verilen bir armağandır. Ruh, kurtuluşumuzun son ve nihai tamamlanışı için bir 'teminattır.' Bizde yaşaması ve bizi mühürlemesi kaybedilemez (bu serinin birinci kısmına bakınız). Kutsal Kitap, bir imanlının Ruh armağanını yitirmesine neden olan herhangi bir günah belirtmez. Kimileri, "Beni huzurundan atma, Kutsal Ruh'u benden alma" diyen Mezmur 51:11'in anlamını sorgulayabilir. Bu ayet, Ruh'un Pentikost'ta gelişinden önceki işleyiş şeklini yansıtmaktadır. Yeni Antlaşma döneminin imanlılarında gördüğü işlevi tanımlamaz (Yu. 14:17; Rom. 8:9).

Ruh'u kederlendirmemiz ne anlama gelir?

Ken: Kutsal Yazılarda bir ayette Ruh'u kederlendirmekten söz edilir. Ef. 4:30'da şöyle yazar: "Tanrı'nın Kutsal Ruh'u kederlendirmeyin. Kurtuluş günü için o Ruh'la mühürlendiniz." Bu bağlamda özellikle dilden kaynaklanan günahlar söz konusudur. Yani sık sık önemsemediğimiz kötü sözlerimiz cidden Kutsal Ruh'u üzebilir.

Ruh'un yönetiminde dua etmek ne demek?

Ken: Bu kavram Yahuda 20, Efesliler 6:18-20 ve Romalılar 8:26-27'de bulunur. Duanın önemi ve gücü Efesliler 6'da bulunur; ruhsal savaşın bir parçası, bu tek "devamlılık" gösteren davranıştır.

Romalılar 8'de dua konusunda ne kadar zayıf olduğumuzu tasvir edilir. Biz ne için, nasıl dua etmemiz gerektiğini bilmiyoruz ama Ruh yerimize Tanrı'ya yalvarır. Bu ayetin gramerine ve sözlerine göre Kutsal Ruh'un dualarını duymuyoruz, fark etmiyoruz. Bu bizim "imanla" kabul ettiğimiz gerçeklerden biridir.

Kutsal Ruh'un yönetiminde dua etmenin en belirgin noktası şudur: Kutsal Ruh'un yazmaya yönlendirdiği Kutsal Kitap ayetlerini, teolojisini ele alarak dua etmek, yalvarmak, O'nu övmek Kutsal Ruh'un yönetiminde dua etmek anlamına gelir.

Dua ile ilgili buyrukları ve Ruh'la ilgili ayetleri birlikte ele alırsak şöyle bir izlenim çıkar: Canımızda, yüreğimizde Kutsal Kitap'a uygun herhangi bir istek uyanırsa, dua ile o isteği ifade ettiğimizde Ruh'un yönlendirişiyile dua ettiğimizi söyleyebiliriz.

Ruh'a tapınmamız mümkün mü?

Ken: Madem Kutsal Ruh kendisi Tanrı'dır, en basit cevap "evet"tir.

Ama bu serinin ilk yazısında şöyle bir cümle vardı: Kutsal Ruh Üçlübirliğin "utangaç" üyesidir. O'nun işlerinden biri, zevklerinden biri İsa'yı yüceltmektir. İsa da Babası'nı onurlandırır. O zaman dua ve övgü konusunda şöyle diyebiliriz: Baba'ya dua ederiz, Oğul'un adıyla, Ruh'un yardımıyla dua ederiz.

Övgülerimizin odak noktası Ruh'un ve Oğul'un odak noktası olsun: O da Baba Tanrı'dır.

Bu Kutsal Ruh'la ilgili yazdığımız üç makalenin sonuncusudur. Üç makalede Kutsal Ruh bilimine ihtiyacımız her şey sunduğumuzu söyleyemeyiz. Fakat bazı basit soruların cevaplarını vererek imanlılara bu konuda biraz yardım ettiğimizi, Hristiyan hayatımız için Kutsal Ruh'un önemini algılamaya yardımımız dokunduğunu umut ediyoruz. 📖

Yedinci Gün Adventizmi Nedir ve Yedinci Gün Adventistleri Neye İnanır?

■ *Got Questions Hizmeti*

■ Y.M.

Yedinci Gün Adventizmi, diğer şeylerin yanı sıra ibadetin pazar günü yerine "yedinci günde" (Şabat) yapılması gerektiğine inananların oluşturduğu bir Hristiyanlık mezhebidir. Yedinci Gün Adventizmi'nin farklı "dereceleri" var gibi görünmektedir. Bazı Yedinci Gün Adventistleri, cumartesi Şabatı'nı benimsemesinin dışında geleneksel Hristiyanlarla aynı öğretilere inanır. Ancak çok daha ileri giderek sapkın öğretilere varan Adventistler de vardır.

Yedinci Gün Adventizmin kökeni, İsa Mesih'in hemen görüneceğini (ya da geleceğini) bekleyen bir 19. yüzyıl akımıdır. Adventistlere aynı zamanda Millerliler deniyordu, çünkü bu grup İsa'nın ikinci gelişini ya 1843 ya da 1844 olarak tahmin etmiş olan sahte bir peygamber olan William Miller tarafından kurulmuştu. Miller'in Mesih'in ikinci gelişini tahmini gerçekleşmeyince, Millerliler umutsuzluğa düşerek dağıldılar; hatta bu olay "Büyük Hayal Kırıklığı" olarak bilinmektedir. Ama sonrasında Miller'in bir iki takipçisi başarısız peygamberliği açıklayan görüşler gördüklerini iddia ettiler. Yeryüzüne gelmek yerine, İsa göksel tapınağa girmişti; böylece, eninde sonunda Miller haklı çıktı, dediler, sadece peygamberlik bildirisinin fiziksel yerine ruhsal olarak gerçekleştiğini söylediler. Miller'i haklı çıkaran görüşleri görenlerden biri 17 yaşındaki Ellen G. Harmon'du. İddia ettiği iki bin görümden ilkinin hemen Miller'in yaşadığı utancın ardından bir dua toplantısında görmüştü. Gördüğü görüşle, Ellen sonunda umudu kırılmış Millerliler için bir umut ışığı oldu. Adventist mezheplerini birleştirdi ve yeni bir dini grubun ruhsal rehberi oldu.

1846'da Ellen, bir Adventist vaizi olan James White ile evlendi. Sonunda Şabat'ı tutmanın bütün Hristiyanlar için geçerli olduğuna kanaat getirdiler. 1847'de Ellen G. White bir başka görüş gördü; bu seferki, Şabat'ı tutmanın başlıca bir öğreti olduğu inancını doğrulamaktaydı. Ellen G. White'ın etkisi altındaki Adventistler, Yedinci Gün Adventistleri oldular. Ellen G. White'ın birçok görüşü ve yazıları – üretken bir yazardı – büyük ölçüde Yedinci Gün Adventizminin öğretisini şekillendirdi. Bugün çoğu Yedinci Gün Adventisti, Ellen White'ın Tanrı'nın bir peygamberi olduğunu düşünmektedir, her ne kadar Ellen'in peygamberliğinin birçoğu gerçekleşmese de. Esasında Yedinci Gün Adventistleri Vahiy 19:10'un ("İsa'ya tanıklık peygamberlik ruhunun özüdür") Ellen G. White'nin yazılarına bir gönderme olduğunu düşünmektedir.

"Ellen G. White'ın birçok görüşü ve yazıları büyük ölçüde Yedinci Gün Adventizminin öğretisini şekillendirdi."

1855'te Yedinci Gün Adventistleri Battle Creek, Michigan'a yerleştiler ve Mayıs 1863'te Yedinci Gün Adventistlerinin Genel Konferansı resmi olarak bir araya geldi. Gelecek elli yıl

içinde, Ellen G. White neredeyse on bin sayfalık peygamberlik materyali yazdı. Görümleri arasında "Büyük Anlaşmazlık", İsa ile melekler ordusuyla Şeytan ile onun ordusu arasındaki kozmik savaş öğretisi yer alıyordu. Diğer görüşler sağlıklı yeme alışkanlıkları ile ilgiliydi, Bayan White buna "sağlık müjdesi" diyordu (*Testimonies for Church*, Cilt 6, sf. 327). Yedinci Gün Adventizmi et tüketimine ya da Advetistlerin adlandırdığı gibi "beden yiyecekleri"ne sınırlandırmalar getiriyordu. "Beden yiyecekleri sağlık için zararlıdır ve bedene etki eden her neyse zihnin ve ruhun üzerinde de aynı etkisi olur" (*The Ministry of Healing*, Bölüm 24: "Flesh as Food", sf. 316). Şabat'ı tutmayı gereksinim saydıktan sonra, Adventistlerin inanç ikrarlarına başka yasacı unsurlar eklemeleri hiç şaşırtıcı değildir.

James ve Ellen G. White

Kaynak: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/75/James_and_Ellen_White.jpg

İlginçtir, Kellogg's Mısır Gevrekleri bir Adventist icadıdır. John Harvey Kellogg, et içeren "sağlıksız" kahvaltılara "sağlıklı" vejeteryan bir alternatif yaratmak isteyen Battle Creek'te bir Yedinci Gün Adventist doktoruydu. Bu süre zarfında Bayan White görüşler görmeye devam ediyordu ve can uykusu, hiçliğe dönüşme gibi geleneksel olmayan öğretiler öğretmeye başlamıştı (Mat. 25:46'daki sözlere karşıttır).

Yedinci Gün Adventizmde diğer problemlilerden biri, Şeytan'ın "günah keçisi" olduğu ve imanlıların günahlarının ona yükleneyeceğidir (*The Great Conroversary*, sf. 422, 485). Bu öğretiyi, Kutsal Kitap'ın günahlarımızı üzerine alan kişiyle ilgili öğretisinin tam tersidir (1Pe. 2:24). Yedinci Gün Adventizmi ayrıca İsa'yı Başmelek Mikail'le özdeşleştirir (Yah. 9, *Clear Word Bible*, Review ve Herald Publishing Association tarafından basıldı, 1994). Mesih'in gerçek doğasını inkâr eden bir öğretiler ve İsa'nın, kurtuluş sağlayan eyleminin ikinci aşamasına – Hiram Edson tarafından peygamberlikte bulunduğu gibi – 22 Ekim 1844'te başladığını öğretir. Ve elbette Adventistlerin Şabat'ı tutmayı

başlıca öğretiyi olarak görmesi, Kutsal Kitap'ın öğretilerine karşıdır (bkz. Rom. 14:5).

Yedinci Gün Adventizmi çeşitli gruplar içeren bir harekettir ve bütün Yedinci Gün Adventist grupları yukarıda bahsedilen bütün öğretileri benimsemez. Ama bütün Yedinci Gün Adventistleri ciddi şekilde şu gerçeği ele almalıdır: Kiliselerinin tanınmış peygamberi yanlış bir öğretinin öğretmeni idi ve kiliselerinin kökeni William Miller'in başarısız peygamberliğine dayalıdır.

O halde bir Hristiyan Yedinci Gün Adventist kilisesine katılmalı mıdır? Adventistlerin Kutsal Kitap harici vahiy kabul etme eğiliminden ve yukarıda bahsedilen doktrinlerden ötürü, imanlıları Yedinci Gün Adventizmine dahil olmamayı kuvvetle tavsiye ediyoruz. **E**

Kaynak: "What is Seventh-day Adventism (SDA), and what do Seventh-day Adventists believe?", *GotQuestions.org* < <https://www.gotquestions.org/Seventh-Day-Adventism.html> > (21.04.2017 tarihinde erişilmiştir). İzin ile kullanılmıştır.

Hizmet Dendiğinde...

■ *Kayra Akpınar*

Kilise ilginç bir yerdir. Dışarıdan bakan bir insan için Hristiyanların bir araya geldiği, ilahi söylediği, dua ettiği, vaaz dinlediği, Rab'bin Sofrası'nı paylaştığı bir yerdir. Bir ibadet yeridir yani. Ne var ki iman ettiğimizde ya da iman etme sürecimizde, yani kilisede vakit geçirdikçe olayın hiç de bu kadar basit olmadığını görürüz. Kilise bir yer değildir aslında, bir varlıktır. İncil'de dediği gibi bir "bedendir"; Mesih'in bedeni (1Ko. 12). O bedene yaşam veren Mesih'in kendisidir, fakat o bedeni oluşturan, onun sağlıklı bir şekilde işlemlerini sağlayan şeyler o bedenin üyeleri, yani insanlardır. Beden olma işinin içine girdiğimizde de görüyoruz ki bu bedenin sağlıklı bir şekilde işlemesi için yaptığımız şeyler, yani hizmet, her zaman pürüzsüz değildir. Mesih'in bedeninde hizmet etmek bir ayrıcalıktır ama bu, bu işin kolay olduğu anlamına gelmez. Cennetin bu tarafındaki bir insan olduğumuz sürece zorluklar, hatalar, dersler olacaktır. Çocukluğumdan beri kilisede büyümüş bir "önder çocuğu" olarak ve pek çok farklı alanda kilisede hizmet eden biri olarak öğrenmekte olduğum şeyler sizin için de yararlı olur umarım.

1. Sınırlar

- Kapasitemizi iyi bilmek: Hristiyanlar olarak bir hizmete "hayır" demeyi pek sevmeyiz, ama kendimizi ve önceliklerimizi korumak istiyorsak bunu söylemeyi öğrenmek ya da en azından ilk aşamada "biraz düşünüyüm" diyebilmek çok önemli.
- Kardeşlerimizi taşımak: Zor zamanlarında kardeşlerimize destek olmak çok önemli, öte yandan onların yüklerini taşımak bizim sorumluluğumuz değildir. Bizim sorumluluğumuz yüklerini Rab'be vermelerine yardımcı olmak ve onlarla birlikte yürümektir.
- Her şeyi biz yapamayız: Yapılması *gereken* bir hizmet varsa, başka hiç kimse bunu yapmak istemiyorsa ve bu bizim zaten yoğun olan programımızı daha da yoğunlaştıracak bir şeyse, belki de o hizmet zannettiğimiz kadar gerekli değildir. Önceliklerimizi iyi bilmeli ve korumalıyız. Başkası yapmıyor diye devamlı üzerimize yük alırsak, bu sadece bizim sevincimizi çalacaktır – ki eninde sonunda bu bizi yıpratır ve bizde acılık yaratacaktır.

2. "Beni seviyor musun?"

- İsa'nın, birkaç gün öncesinde onu inkâr etmiş Petrus'a sorduğu bu soru her hizmetin kilit sorusudur bence. Hizmet ederken en temel motivasyonumuz Rab'be ve O'nun kuzularına olan sevgimiz olmalıdır.
- Rab'be olan sevgimiz bizi alçakgönüllü tutar: Aslında Petrus'tan çok farklı olmadığımızı fark ettiğimizde görürüz ki tüm zayıflıklarımıza rağmen Rab bizi affediyor ve bizi seviyor, bizim O'na verebileceğimiz tek yanıt ise O'nu sevmek. Bağışlandığımızı hatırlayarak sevmek ve bu bilinçte hizmet etmek bizi alçakgönüllü tutar.

- İnkârından önce Petrus kendinden çok emindi. 1Ko. 10:12’de dediği gibi “sağlam durduğunu sanan dikkat etsin, düşmesin.” Ne kadar uzun süredir hizmet ediyorsak edelim, kendimiz dahil hiç kimse düşmeyecek kadar sağlam değildir. Bunun bilinciyle her an Rab’bin lütfunda yaşadığımızı hatırlamalıyız. Ayrıca bu lütfu da başkalarına göstermeliyiz.

3. Hiçbir hizmeti küçümsememeliyiz.

- Yapmamız istenen hizmet bizim hayalimizdeki hizmet olmasa da yüreğimizi hemen kapatmamalıyız. Üzerimize ağır bir yük olmayacaksa bu hizmet aracılığıyla başkalarına bereket olabileceğimizi ve kendimizin de bereket alabileceğimizi hatırlamalıyız. Nihayetinde yaptığımız her hizmeti Mesih ve bedeni için yapıyoruz.

Rab’le yürüdükçe her an öğrenmeye devam ediyoruz ve öğrenmeye açık olmalıyız. Hamdolsun ki Rab her zaman lütufkardır ve her düşüğümüzde bizi kaldırmaya ve bize öğretmeye hazırdır; yeter ki biz buna açık olalım. **E**

“Baba-Oğul ilişkisinin şekli (baş olma) merhametli bir çağlayan yaratır, tıpkı bir sevgi şelalesi gibi: Baba seven ve Oğul’un başı olduğu gibi, Oğul da kiliseyi sevenin ve kilisenin başıdır. “Baba’nın beni sevdiği gibi ben de sizi sevdim” der Oğul (Yu. 15:9). Ve müjdenin iyiliği burada yatmaktadır: Baba seven ve Oğul sevilen olduğu gibi, Mesih seven ve kilise sevilen olur. Bu, Mesih’in kiliseyi ilk önce ve en çok sevdiği anlamına gelir: Mesih’in sevgisi bir karşılık değildir, yani kilisenin O’nu sevmesinin karşılığı değildir; önce O’nun sevgisi gelir ve bizler O’nu ilk önce O bizi sevmiş olduğu için severiz (1Yu. 4:19).

Bu dinamik evliliklerde de taklit edilmeli. Kocalar eşlerinin başıdır, onları Mesih’in gelinini, kilisesini sevdiği gibi severler. O sevendir, kadın sevilen. O halde tıpkı kilise gibi, kadınların kocalarının sevgisini kazanması gerekmez; bundan onlara karşılıksız, koşulsuz ve bolca bahşedilen bir şey olarak zevk alabilirler. Sonsuzluklar boyunca, Baba Oğul’u öyle sever ki, Oğul’un sevgisi sonsuzlarca kabarıp kendisinden taşar; Mesih kiliseyi öyle sever ki, karşılığında bizim sevgimizi kabartır; koca eşini öyle sever ki, karşılığında karısının kendisine karşı sevgisini kabartır. Tanrı’nın özünden dökülen yayılan iyilik işte böyledir.”

Michael Reeves

Delighting in the Trinity: An Introduction to the Christian Faith (Downer’s Grove, Illinois: IVP Academic, 2012), s. 28-29.

Payımıza Sahip Çıkalım!

■ *Rabia Yılmaz Tufan*

Ülkeden ülkeye ve coğrafyaya göre farklılık gösteren, toplumu şekillendiren kültürel özellikler vardır. Bunlar kimi zaman çok olumlu olabilirken bazen de belli gruplar için oldukça zorlayıcı olabilir.

İçinde bulunduğumuz coğrafyaya bakıldığında, kadınlarımızın durumu tarih boyunca o kadar da kolay olmamıştır. Sadece kadın olmak buna yeterli neden sayılmıştır. "Kadının sırtından sopayı, karnından sıpayı eksik etmeyeceksin" sözüne bu topraklarda inanılmamıştır.

Bir kadın olarak 27 sene önce Rab'bi bu topraklarda tanıdım. İman edip yaşamımı tümüyle Rab'be adamamın ardından çok geçmeden küçük sorumluluklar alarak hizmet etmeye başladım. Bu topraklarda, bu coğrafyada yetişmiş bir kadın olarak bu kültürü aldım tüm etkileriyle; olumlularını olduğu gibi, zorlayıcı olanlarını da.

1990 yılında yaşamım kökten değişmeye başladı. Aldığım kültür ile şekillenen hayat görüşüm ve bireysel algım değişmeye, hatta kökten sarsılmaya başladı. İsa Mesih'i Rab ve kurtarıcım olarak kabul ettikten sonra gördüm ki Tanrı beni yalnızca günahımdan kurtarmadı, kimliğimle de barıştırdı, özgür kıldı. Beni bir kadın olarak hizmetinde kullanmaya başladı.

"Bizler kadınlar ve erkekler olarak birlikte Göksel Babamızı yansıtıyoruz. Yani kadınlar da çok değerliler."

Şu gerçeği bilmek ve Tanrı'ya güvenerek teslim olmakla başlıyor süreç: Tanrı insanları kendi benzeyişinde ve büyük bir sevgi ile yarattı. Kendi özelliklerinin kimilerini erkeklere kimilerini ise kadınlara verdi. Bizler kadınlar ve erkekler olarak birlikte Göksel Babamızı yansıtıyoruz. Yani kadınlar da çok değerliler. Yani bizler kadın oluşumuzu kutlayabiliriz. Kimliğimiz nedeniyle oluşmuş kırıklıklarımızı, yaralarımızı, ezilmişliklerimizi O'nun ellerine güvenle bırakabiliriz. Göksel Babamız onları tek tek ellerine alıp ilgilenecek. Vaadimiz olan bol yaşam yüreklerimize akacak.

Rab ile yürüyüşümde çok önemli ve benim yaşamımı değiştiren bir gerçek gördüm. Kültür bizden alıyor, kötü olan bizden alıyor, dünya bizden alıyor. Kötünün planları çalmak, öldürmek ve yok etmek üzerine kurulu ama size harika bir haberim var! Tanrı kayıplarımızı zafere çevirir. Cesaretimizi hiç yitirmeyelim! Kayıplarınız derin ise beklentiniz daha da büyük olsun, Rab daha da büyük bir zafer çıkaracak demektir. O zaman beklentilerimizin ölçütü hangi standarda göre olmalı? Hizmet etmek istiyoruz ama engellerimiz var, kısıtlı hissediyoruz. O zaman ne dileyelim Rab'den, ne kadar dileyelim, hangi ölçütlere göre umut edelim? Durumlara göre mi? Bilimsel, elle tutulur gerçeklere göre mi? Dünyanın bize öğrettiklerine göre mi?

Hayır!

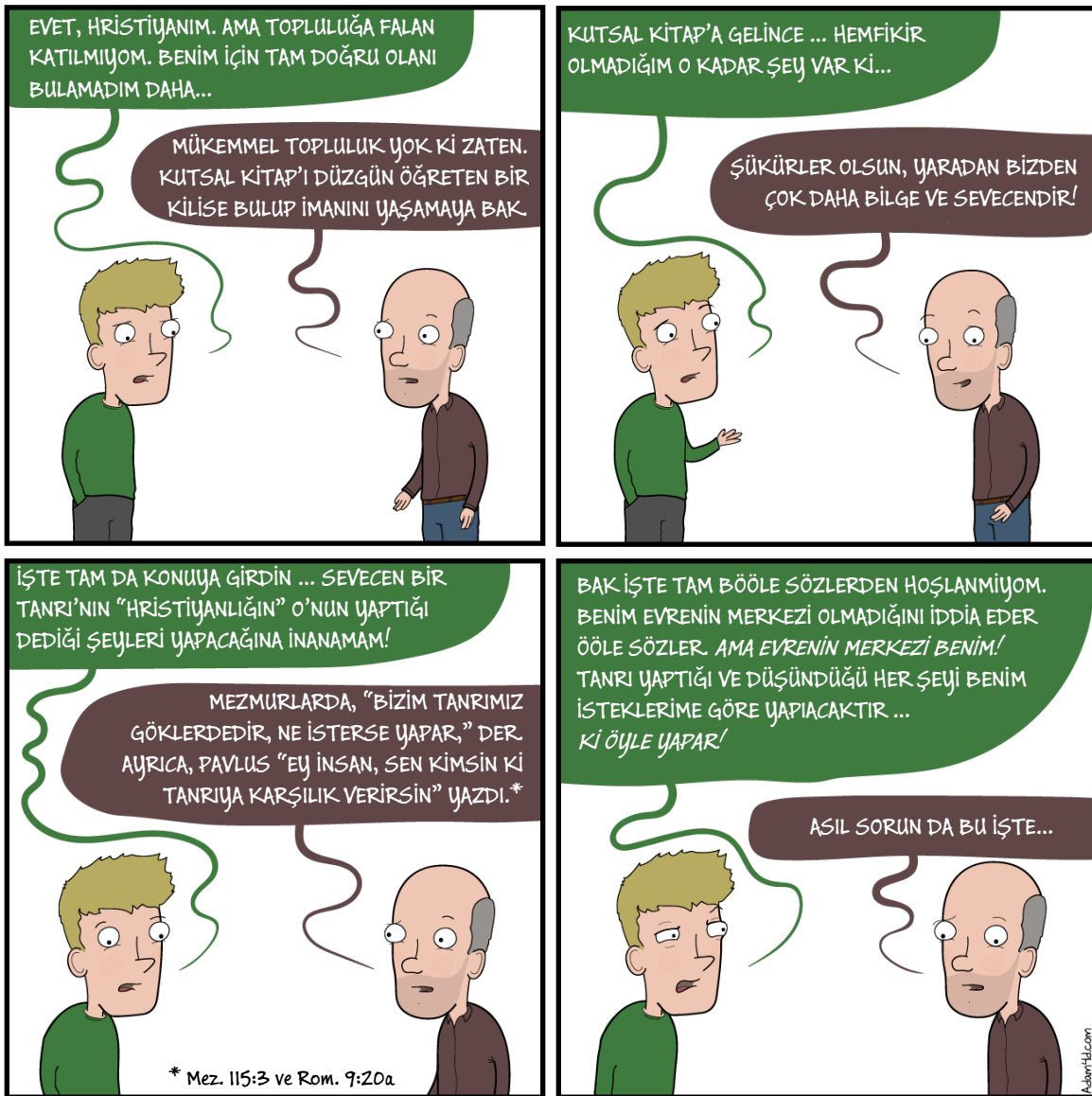
Durumlardan çevirelim gözlerimizi, tıpkı İsa'nın dokunuşu ile mucizevi bir şekilde şifa alan beli bükük kadın gibi. O kadın beli bükük haliyle ancak yere bakabiliyordu. Tıpkı bizler gibi, değil mi? Bizler de aynen o durumda oluyoruz. Kötünün bizden çaldıklarıyla o kadar belimiz

bükülmüş ki görüp görebildiğimiz yerden, taştan, topraktan başka bir şey değil; yani yersel, yani dünyasal gerçekler. Ama bir gün Nasıralı İsa Mesih ile karşılaşırız, O bir dokunur ve mucize olur, şifa buluruz. Başımızı artık göklere kaldırırız; umudumuz, beklentimiz artık göklerde. Ve zaferle yürürüz. O'nun gücü ile hizmet ederiz.

O zaman karar vermeliyiz! Dünyada iki büyük plan işlemekte. Biri çalmak, öldürmek ve yok etmek üzerine. Diğeri ise yaşam, bol yaşam planları; zafer, şifa, doğa üstü mucizeler ve bizi dolduranın doluluğu üzerine. Seçim hakkı bizlere verildi.

Payımıza ve mirasımıza sahip çıkalım. Rab bizde ve bizim aracılığıyla yaşamı, bol yaşamı çoğaltmak istiyor.

Rab hepinizi bol yaşam ile bereketlesin. **e**

Telif Hakları © 2017 Adam Ford. <http://adam4d.com/center-of-universe/> izin ile kullanılmıştır.

Kaynak

Tanrı'nın İsteğini Anlamaya Çalışmak

Bir Pagan Anlayışı mı?

■ Rhonda Wiest

■ Y.M.

Finding the Will of God: A Pagan Notion?

Bruce K. Waltke

(Grand Rapids, Michigan: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 2002)

Gençlerden bana birçok kere, "Rab bana bu kişiyle evlenmemi söylüyor gibi hissediyorum" diyenler oldu. Tanrı bizi duygularımız aracılığıyla yönlendirir mi? Kimi erkek ve kız kardeşler, nasıl adım atacıklarını öğrenmeye çabalarken rastgele Kutsal Kitap'ı açtıklarını ve gözlerine ilk takılan ayetten yönlendirilme aldıklarını iddia ederler.

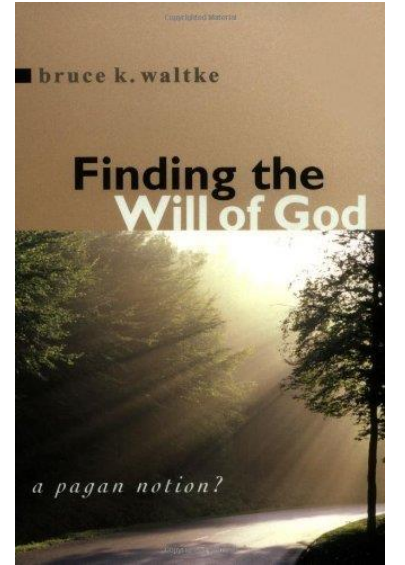
Tanrı'nın yaptığımız her şeyin farkında olduğunu biliyoruz ve Tanrı'nın bizler için tasarıları olduğunu biliyoruz (Ef. 2:10). Bruce Waltke, eğer Tanrı sevgi dolu Babamızsa, O'nun isteğini öğrenmek için hilelere ve tekniklere başvurmamız mantıklı mı, diye sorar.

Finding the Will of the God kitabında Dr. Waltke, öncelikle Tanrı'nın bizleri, O'nu izleyenleri yönlendirmesiyle ilgili yanlış anlaşılmalara değinir. Daha sonra Tanrı'nın bizden ne yapmamızı istediğini öğrenmek için anlaşılır ve kapsamlı adımlar sunar.

En başta, Tanrı'nın kendileri için tasarısını öğrenmeye can atanlar için bir soruya yer verir: "Neden öğrenmek istiyorsunuz?" Waltke, çoğu insanın geleceği bilerek kaderlerini kontrol etmeyi istediklerini ifade etmektedir. Ve geleceği kontrol etmenin en iyi yolunun Tanrı'nın düşüncesini bilmek ve öğrenmek olduğuna inanırlar. İnsan olarak kararlar alırken güvence isteriz; bize yanlış yapmaktan kaçınmamız için yardım edebilecek güvenilir bir otorite isteriz.

Ta eski zamanlardan başlayarak, insan gizli bilgiyi keşfetmek için uğraşıp durmuştur. Pagan dinleri, bir karar vermeden önce ilahi niyetin ne olduğunu anlamaları için insanoğluna yardımcı dokunacak birtakım uygulamalar geliştirmiştir. Bu uygulamalar (kehanet), koyun ciğeri ve bağırsağı incelemeyi, okların düşerken nereye düştüklerine bakmayı ve ev halkının putlarına danışmayı içermektedir. Daha sonraları insanlar astrolojiye ve burçlara güvenmeye başladı. Modern zamanlarda, burçların yanı sıra, birçok insan tarot kartları gibi yöntemlere güvenmektedir. "Yeni Çağ hareketinin neredeyse tamamı, Tanrı'nın sır olan bilgisinin bir kısmını elde etmeye çalışmak üzerine odaklıdır..." (Loc. 322)

Waltke, Tanrı'nın kehanet ve ruhlara danışma uygulamalarını tiksiniç bulduğunu göstermek için Kutsal Kitap'ın geniş bir özetini sunar (örn. Yas. 18:10-12).

Ancak, Kutsal Ruh'un gelişinden önce Tanrı'nın altı yolla düşüncesini doğa üstü yollarla açıklamayı seçtiği görülür. Bunların neredeyse tamamı eski antlaşma dönemi sırasında gerçekleşmiştir:

- 1. Peygamberler.** Eski Antlaşma peygamberleri, insanları Tanrı'nın yoluna dönmeye çağırıyordu. Aynı zamanda bu peygamberler Tanrı'nın insana, hem imanlıya hem de imanlı olmayana, vahyinin aracılıydılar.
- 2. Urim ve Tumim.** Zaman zaman kahinler tarafından Tanrı'nın halkı için tasarladıklarını öğrenmek amacıyla kullanılıyordu (Say. 27:21). Fakat Tanrı peygamberler görevlendirdiği Urim ve Tumim'in kullanımını azaldı.
- 3. Kura çekilmesi.** En son çekilen kutsal kura, Elçilerin İşleri 1:26'da kayda geçirilmiştir; bu olay Ruh'un gelişinden öncedir.

Waltke, özel vahyin Kutsal Kitap halkı tarafından beklenmediğini söyleyerek aşağıda yer alan yöntemleri nitelendirir; Tanrı, halkını normal yollardan yapacakları seçimden farklı bir seçeneğe yönlendirmek istediğinde dikkatlerini çekecek ölçüde eyleme geçti.

- 4. Rüyalar.**
- 5. Belirtiler.** Tanrı Musa'ya yanan çalı gösterdi, Gideon'un postu ile ilgili taleplerine yanıt verdi. Fakat Waltke, Gideon'un davranışlarının, nasıl karar alacağımız konusunda bizi yönlendiren bir rehber olmaktan ziyade, bize onun inançsızlığı hakkında çok daha fazla şey ifade ettiğini söyler.
- 6. Tanrı'nın sözü bir bireye direkt olarak veya bir melek ya da bir haberci aracılığıyla gönderiliyordu;** melek Cebrail'in Meryem'e gönderilmesi gibi.

“Elçiler hiçbir zaman Hristiyanların Tanrı'nın isteğinin ne olduğuna karar vermenin bir yolu olarak belirtiler görme gerekliliğine dair ipuçları vermemiştir.”

Waltke, Pentikost'tan (Kutsal Ruh'un gelişi) sonra kilisenin Tanrı'nın isteğini yukarıda sıralanan yollardan herhangi biri aracılığıyla anlamaya çalıştığına dair hiçbir örnek olmadığını belirtir. Elçiler hiçbir zaman Hristiyanların Tanrı'nın isteğinin ne olduğuna karar vermenin bir yolu olarak belirtiler görme gerekliliğine dair ipuçları vermemiştir. Esasında Yeruşalim Konseyi (Elç. 15), Tanrı'dan yönlendirilmeden dünya çapında kilisenin geleceğini etkileyen bir karar almıştı.

İsa'nın sözlerine kulak vermişlerdi: "... Kutsal Ruh, size her şeyi öğretecek, bütün söylediklerimi size hatırlatacak." (Yu. 14:26)

Waltke, Yeni Antlaşma'nın bizlere günlük yaşamımızı sürdürmemiz için Tanrı'nın tasarısını anlama emri vermediğini ifade ediyor. "Çünkü sırf Tanrı'nın bir tasarısının olması, bunu sizinle mecburi olarak paylaşma niyeti olduğu anlamına gelmez!" (Loc. 123). Waltke'ye göre, bu hayatta vereceğimiz kararlar için Tanrı, O'nun planını öğrenmemizden ziyade imanla O'nun yolunda yürümemizi istemektedir.

Tanrı'nın Yönlendirilme Programı

Dr. Waltke, imanlılara, karar aşamalarında Tanrı'nın yönlendirilmesinden emin olacak bir yaşam biçimi sürdürmeyi önerir. "Tanrı'nın tasarısını öğrenmeye" çalışmak yerine, O'nun yönlendirilme doğrultusunda yürümeyi amaçlamalıyız. Waltke, aşağıda yer alan adımların yerine getirilmesinin önemli olduğunu vurgular. Önceliğe göre sıralama yapılmıştır:

1. **Tanrı'nın Sözü'nü Okuyun ve Söz'e İtaat Edin.** Kutsal Yazılardaki birçok ayet, Tanrı'nın isteğinin iyi bir karaktere sahip olmakla ilgili olduğunu gösterir. Kutsal Yazıları duayla okudukça ve sözlere itaat ettikçe Tanrı'nın bizden olmamızı istediği insana dönüşürüz. 'İnsan Tanrı'nın isteğini sezmez, insan Tanrı'nın isteğini Sözü aracılığıyla O'nu öğrendikçe yaşar' (Loc. 586). Buna ek olarak, Söz'de eğitilmiş olanların önemli bir karar verme aşamasına geldiklerinde ellerinde Tanrı'nın bilgeliğinin bir hazinesi vardır. "Bazı Hristiyanlar Tanrı'nın kendileriyle konuşmasını, sesini duymayı isterler, ama ben size Tanrı'nın zaten orada olduğunu ve zaten konuşmuş olduğunu söylüyorum." (Loc. 627)
2. **Tanrı için bir yürek geliştirin.** Eğer Söz'de Tanrı'nın vahyedilen isteğine itaat ederek yürüyorsanız ve Tanrı karakterinizi şekillendiriyor ve yaşamınıza etki ediyorsa, arzularınızı da şekillendiriyor demektir. Kutsal Kitap'a uygun dönüşme, Tanrı'nın etkisinden ötürü düşüncelerin, tavır ve tutumların, duyguların ve eylemlerin farklılaşmasıdır. Tanrı, o arzulara uyum sağlayan kararlar almanız için sizi güdülemekte ve onları gerçekleştirmeniz için size enerji vermektedir.
3. **Hikmetli öğütler dinleyin.** Sosyal medyadan ve eğlence dünyasından sürekli aldığımız mesajların ışığında, kültürel değerlere devamlı olarak maruz kalmaktayız. Bunların çoğu Tanrı'nın yollarına zıttır. Doğru gibi görünen ama muhtemelen doğru olmayan unsurları etkisiz hale getirmek için Rab'bin yolunda hikmetli kişilere kulak vermemiz gerekir. Kutsal Yazıları iyi bilen, ruhsal olgunluğa sahip birine gidin ve danışın.
4. **Tanrı'nın sağlayışını ayırt edin.** Zaman zaman Tanrı yeni fırsatlar yaratmak için koşulları kullanır. Kimi zaman yaşam koşulları, istediğimiz şeyleri yapmamıza veya seçimler yapmamıza öylece izin vermez. Bu koşulların kontrolünde yaşamak istemesek de, kısıtlayıcı koşullar Tanrı'nın bizim için isteğinin açıklamasının başlıca yöntemidir. Çoğu kez Kutsal Kitap, Tanrı'nın tasarılarını hayata geçirmek için koşulları araç ettiğini gözler önüne serer. Örneğin, Eski Antlaşma'da Yusuf Mısırlı tüccarlara satıldı ki ileriki yıllarda ailesini Mısır'da bolluk içindeki bir yere getirebilsin.
5. **Sağduyunuzu kullanın.** Çeşitli seçenekler mevcutken, iyi bir yargıda bulunma fırsatına sahibiz. Süleyman'ın Özdeyişleri kitabı finans, ilişkiler, iş yapma ve konuşma gibi alanlarda sağlam ve sağduyulu yargının ne olduğunu tanımlar. Sağduyulu yargı, Kutsal Kitap'a asla zıt değildir. Tanrı bizlere açıklamış olduğu bilgeliğiyle ahenk içinde karar verme kapasitesi vermiştir, bu nedenle bizler bu kapasiteyi iyi niyetle kullanmalıyız.

"Tanrı'nın ahlak yasası ve mutlak egemen tasarısının sınırları dahilinde özgürlük verdiğini vurgular."

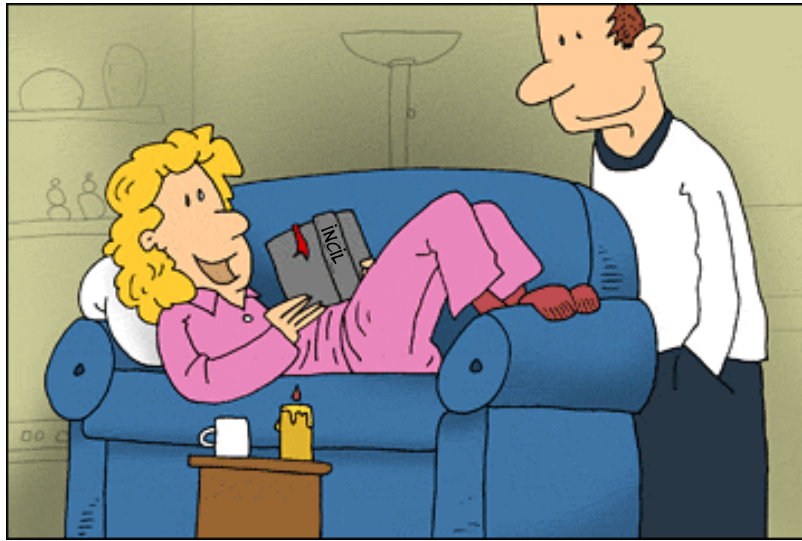
Waltke bir ikazda bulunur. Yargımız, iman çerçevesi içinde yerini bulmalıdır. İbrahim'in yaşamı bizlere, mantıksal olarak en iyi seçenek gibi görünen güvenmek yerine Tanrı'nın yönlendirmesine güvenmenin daha önemli olduğunu gösterir. İbrahim'in bilinmeyen bir yöne doğru aylak aylak dolanmak için yurdunu ve ailesini terk etmesi akliselim bir durum gibi gelmiyordu. Aynı şekilde İsa'nın ardından gitmek için "çarmıhımızı yüklenmek", dünyanın mantıklı yargı diye tanımladığı şeye karşı gelmektedir. Öncelikle Tanrı'nın isteğine teslim olmalıyız. "Mantıktan önce itaat gelir" (Loc. 1267).

Waltke ayrıca, Tanrı'nın ahlak yasası ve mutlak egemen tasarısının sınırları dahilinde özgürlük verdiğini vurgular. Tanrı'nın belli başlı tek bir planı olmadığını bilerek, kiminle evleneceğimizle, çocuklarımızı hangi okula göndereceğimizle ilgili kararlar alabiliriz. İstek ve arzularımızın Kutsal Yazılarla uyumla olduğunu varsayarak, bu çerçevede içinde istediğimizi

yapma özgürlüğüne sahibiz. Waltke burada Augustinus'tan alıntı yapar: "Tanrı'yı sev ve ne istiyorsan onu yap."

Gençler, geleceklerini etkileyecek büyük kararlar alırken genelde yönlendirilme beklerler. Yaşı daha geçkin olanlar çoğunlukla yaşamın koşulları tarafından biçimlendirilmiştir ama izlemeye çağırıldıkları yolda Tanrı'nın ne yaptığını sorgulayabilir haldedirler. Kimileri geleceğin ne getireceği konusunda korku duyar ve felaketi nasıl önleyeceğini öğrenmek ister. Her biri Tanrı'nın isteğinin ne olduğunu sezmeyi isteyebilir. Bu kitap, bu insanların her biri için yardım sunmaktadır.

Waltke'nin göstermiş olduğu gibi, Tanrı'nın bizler için tasarladıklarını ayırt etmemiz mümkün olmayan veya ayırt etmeye çalışmamamız gereken bir gizem söz konusudur. Süleyman'ın Özdeyişleri 20:24, "İnsanın adımların RAB yönlendirir; öyleyse insan tuttuğu yolu nasıl anlayabilir?" der. "İnsan Tanrı'nın yaptığı işi başından sonuna dek anlayamaz" da denir (Vai. 3:11b). Fani varlıklar olarak Tanrı'nın Tanrı olmasına müsaade eder ve O'na güveniriz. Geleceği anlamıyor olmamıza rağmen Tanrı gelecektedir ve tasarısını hayata geçirirken bizimle ilgilendiğini gösterecektir. Aynı zamanda bizlere, O'na yakın durarak en iyi kararları verdiğimizizi göstermektedir. Kutsal Kitap çalışmaya ve itaat etmeye bağlı kaldıkça, Tanrı sağlamış olduğu özgürlükle iyi kararlar vermemiz için gerekli olan bilgeliği bize bağışlar. O'nun isteğini gözden kaçırmaktan korkmamıza gerek yoktur. İman ve itaatte yaşamak bizi doğru bir şekilde yönlendirecektir. **e**

Richard Germain'e teşekkürler

16.03.2009

Baş karakterlerinin Tanrı ve benim olduğumu bir aşk öyküsü gibisi yok!

Telif Hakları © Gospel Communications International, Inc - www.reverendfun.com